

Jaarverslag 2024

Utrechts Landschap

Inhoud

.....	1
Jaarverslag 2024	1
Voorwoord.....	3
Bestuursverslag.....	4
Doelstelling, missie en visie	4
Doelrealisatie	4
Projecten in 2024.....	7
Opkomen voor natuur en erfgoed.....	9
Erfgoed	10
Publiek en vrijwilligers	11
Communicatie met belanghebbenden.....	13
Waarnemingen	13
Financieel beleid	16
Belangrijkste risico's en onzekerheden	17
Governance.....	19
Organisatiestructuur.....	19
Bezoldigingsbeleid.....	21
Gedragscode en richtlijnen.....	22
Maatschappelijke aspecten van ondernemen.....	22
Vooruitblik 2025	23
Verslag Raad van Toezicht	24
Jaarrekening 2024	27
BALANS	27
STAAT VAN BATEN EN LASTEN	28
KASSTROOMOVERZICHT	29
TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN	30
ALGEMENE GRONDSLAGEN	31
GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA	32
GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT	36
TOELICHTING OP DE BALANS	40
TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	46
OVERIGE GEGEVENS	57
Bijlage: BEGROTING 2025.....	59
Bijlage: Toelichting lastenverdeling	60

Voorwoord

Het jaar 2024 stond voor Utrechts Landschap in het teken van een bont palet aan activiteiten. We hebben ons met hart en ziel ingezet voor het versterken van biodiversiteit, het duurzaam beheren van ons waardevolle erfgoed en het (her)inrichten van nieuwe natuurgebieden. Deze successen zijn het resultaat van gezamenlijke inzet en passie voor natuur en landschap.

Dat konden we alleen dankzij de steun van ruim zesendertigduizend Beschermers, de provincie Utrecht, vele fondsen, bedrijven, Utrechtse gemeenten en de Nationale Postcode Loterij. Samen investeerden we in het behoud van erfgoed. Van bunkertjes uit de Tweede Wereldoorlog tot monumentale buitenplaatsen en drieëntwintig molens. We beheerden onze natuurgebieden met een combinatie van passie en kennis, gericht op het verhogen van de natuurkwaliteit waar mogelijk.

Onze dank gaat uit naar iedereen die ons werk mogelijk maakt. Samen zetten we ons in om Utrecht mooier te maken, voor de generaties van nu én die van de toekomst.

Saskia van Dockum
directeur-bestuurder

Bestuursverslag

Doelstelling, missie en visie

Volgens de statuten van de stichting heeft Utrechts Landschap als doel het bevorderen van het behoud van het natuur- en landschapsschoon en cultuurhistorie in de provincie Utrecht, waaronder de instandhouding en het beheer van rijksmonumenten in eigendom. Dit is verwoord in onderstaand manifest voor meer natuur:

Natuur is onmisbaar. Natuur is leven. Alles is natuur. Wij zijn natuur. Dat is wat ons iedere dag drijft en waarom wij staan voor gezonde en toekomstbestendige ecosystemen. Natuur verwondert en is ontzettend krachtig in haar eigen herstellend vermogen. Vergeleken met de natuur past ons mensen bescheidenheid. Als we de natuur geen stem geven in onze snel veranderende wereld, dan is haar kracht niet meer vanzelfsprekend. Dan gaat de natuur en daarmee de mens achteruit in plaats van vooruit. En de tijd dringt. Daarom maken wij keuzes. Keuzes voor de lange termijn, gebaseerd op deskundigheid én realiteitszin. Keuzes gericht op draagvlak, bewustwording en op maximale impact.

Wij nemen verantwoordelijkheid door eigenaarschap, hoogwaardig beheer, duurzame bescherming van natuur, erfgoed en landschap en door zichtbaar ons verhaal te vertellen aan iedereen die het wil en moet horen.

Voor altijd.

Doelrealisatie

Onze natuur in 2024

De gevolgen van de extreme weersituaties lieten zich opnieuw zien in de natuur. 2024 deed niet onder voor 2023; het was opnieuw warm en nat. In de terreinen merken we dat externe factoren steeds meer invloed hebben op het huidige beheer van onze natuurgebieden. Stikstofdepositie en langdurige periodes van droogte en neerslag vragen om intensiever beheer en maatregelen om schade in de toekomst te beperken.

Ook de terugkeer van de wolf hield ons bezig. Na incidenten met wolven in de zomer adviseerde de provincie Utrecht inwoners en bezoekers de bosgebieden op de Utrechtse Heuvelrug niet met jonge kinderen of loslopende honden te betreden. Utrechts Landschap ziet de wolf als onderdeel van het ecosysteem en ziet het bovendien als haar taak de wolf te beschermen. Tegelijkertijd begrijpen we dat de terugkeer van de wolf in onze drukbevolkte provincie onrust en dilemma's met zich meebrengt. Utrechts Landschap had in 2024 daarom extra aandacht voor de veiligheid in haar gebieden, voor zowel mens als wolf. We zetten kinderactiviteiten in sommige gebieden even op pauze, adviseerden honden aan te lijnen en informeerden bezoekers over recreatie in wolvenleefgebied.

Kwaliteitscyclus en beheerplannen 2024

Hoe bloemrijk zijn onze akkers? Is er voldoende dood hout aanwezig in het bos? Hoe ontwikkelen de graslanden zich? Als SNL-gecertificeerd natuurbeheerder stellen we onszelf deze vragen regelmatig. Eens per zes jaar beoordelen we onze natuurgebieden in een zogenaamde kwaliteitstoets. Samen met interne en externe deskundigen steken we de thermometer in onze gebieden en beoordelen we of we met ons beheer op de goede weg zijn en of de gestelde doelen nog haalbaar lijken.

Op basis van de uitkomsten van de kwaliteitstoets herschrijven we het beheerplan, zodat we er daarna weer jaren tegenaan kunnen.

In 2024 hebben we het beheer van achttien gebieden binnen drie clusters geëvalueerd:

- De Bossen rond Bilthoven: Maartensdijkse Bos, Ridderoordse Bos, Vijverhof, Pleinesbos/Oude Tol en Willem Arntszbos;
- Polders bij Vianen: Polders Autena, Bolgerijen, Boven-Autena, Bloemendaal, Bos- en Zwanenkamp en De Waai;
- Zeister Buitenplaatsen: Pavia, Hoog Beek en Royen, Schoonoord, Molenbosch, Heerewegen, De Breul en Beerschoten-Willinkshof.

Aankopen in 2024

1. Heerewegen, Zeist

Een bijzondere aankoop was een perceel (0,3 ha) met voormalige tuinmanswoning van de buitenplaats Heerewegen. Heerewegen maakt onderdeel uit van de Stichtse Lustwarande. De grond maakt ook deel uit van het Natuur Netwerk Nederland. De (voormalige) tuinmanswoning inclusief grond is een onlosmakelijk deel van deze buitenplaats. De tuinmanswoning is, samen met de voormalige portierswoning Klein Heerewegen, het laatste bouwkundig relict van het buiten en is derhalve een gewenst object in het totale ensemble. De woning zelf is uit 1848 en een gemeentelijk monument. Op veel buitenplaatsen werden in die tijd gebouwen en bouwwerkjes in Zwitserse stijl opgetrokken. Daarom staat de tuinmanswoning ook wel bekend als 't Zwitserse huis'.

2. Driebergse Bos en Park Beukenstein, Driebergen

In juni hebben we twee stukken natuur verworven van gezamenlijk zo'n acht hectare. Het gaat om een stuk bos van 4,5 hectare in het Driebergse Bos en een historisch parkbos van 3,6 hectare van de vroegere buitenplaats Beukenstein.

Het Driebergse Bos is een gemengd bos met loofbomen en naaldbomen, waar verschillende wandel- en fietspaden doorheen lopen. Het perceel grenst direct aan andere gebieden van ons en is onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland. Park Beukenstein behoorde oorspronkelijk tot de gelijknamige buitenplaats in Driebergen.

Het park is rond 1910 aangelegd door de bekende landschapsarchitect L.A. Springer. Hij maakte een ontwerp met vijvers, bospartijen en slingerpaden. Rondom de witte villa – die begin jaren zeventig plaatsmaakte voor het huidige rusthuis – werd een tuin in Japanse stijl aangelegd. Hiervan is nog veel beplanting aanwezig. Behalve bij Clingendael in Wassenaar zijn er in Nederland geen andere voorbeelden van deze tuinaanleg.

3. Vogelenzang, Rhenen

De laatste aankoop van 2024 was het gebied Vogelenzang in Rhenen van ruim 12 ha. Vogelenzang is verbonden met de natuurgebieden Laarsenberg, Grebbeberg en de Blauwe Kamer. Vogelenzang is een voormalig fabrieksterrein dat wordt gekenmerkt door de oude zandwinplas. Het hellingbos aan de oostzijde sluit aan op de Grebbeberg. Het gebied omvat ook een moerasbos en schraal grasland op de plek waar in het verleden de kalkzandsteenfabriek stond. Vogelenzang ligt in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en is onderdeel van de ecologische verbindingszone tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug.

Openstelling en recreatie

Om de natuur beleefbaar te maken heeft Utrechts Landschap haar terreinen opengesteld voor publiek. Een toenemend aantal recreanten bezoekt natuurgebieden op steeds meer momenten. De variatie aan recreatievormen neemt ook toe: wandelaars delen de natuur met onder andere mountainbikers, joggers, bootcampers, fietsers, ruiters en hondenuitlaters. Om dit in goede banen te leiden, richten we natuurgebieden in voor gebruik door verschillende typen bezoekers ('zonering'). Hierbij gaan we uit van de draagkracht van het gebied.

Om een goede balans te houden tussen openstelling en beleving van de natuur en de bescherming van flora en fauna, moet voor een georganiseerde activiteit toestemming gevraagd worden. In 2024 zijn 433 aanvragen in behandeling genomen. 145 aanvragen zijn afgewezen vanwege een hoger risico op verstoring van de natuur. Het aantal toestemmingsaanvragen dat in 2024 in behandeling is genomen ligt hiermee beduidend hoger dan voorgaande jaren, toen lag het gemiddelde op circa 365 aanvragen per jaar.

Ruiter-, mountainbike- en wandelroutes

Utrechts Landschap heeft in haar gebieden 60 kilometer aan ruiterroutes aangelegd, 18 kilometer mountainbikeroutes en 164 kilometer bewegwijzerde wandelroutes. Net als in voorgaande jaren is er intensief onderhoud gepleegd aan het in conditie houden van de paden. De extreme regenval van het afgelopen jaar leidde tot erosie. In 2024 is veel onderhoud aan de paden door de aanhoudende regen noodgedwongen uitgesteld. Zwaardere machines konden het terrein niet betreden. Eind van het jaar is een inhaalslag gemaakt.

In april 2024 is tussen de samenwerkende partijen, Stichting MTB Heuvelrug, Staatsbosbeheer, Nationaal park Utrechtse Heuvelrug en Utrechts Landschap een samenwerkingsovereenkomst ondertekend. Onderhoud van de MTB-routes vindt plaats door de tomeloze inzet van de vrijwilligers van MTB Heuvelrug.

Voorlichting en informatie

Er zijn tien bevoegde en gediplomeerde Boswachters Handhaving en Toezicht actief in de bijna 6000ha natuur van Utrechts Landschap. Onze boa's hebben een belangrijke rol bij het overdragen van informatie, zij handhaven de openstellingsregels en houden toezicht in gebieden. In totaal heeft Utrechts Landschap zes boa's in loondienst en werken er vier vrijwillige boa's. In 2024 zijn er bovendien drie nieuwe vrijwilligers gestart ter versterking van het team.

Projecten in 2024

Schapenbegrazing Heidestein

In het halfopen heidelandschap van Heidestein bij Zeist spelen schapen een belangrijke rol bij het natuurbeheer. Vanaf het voorjaar van 2024 werkt Utrechts Landschap samen met een schaapherder voor de begrazing van het natuurgebied. De komst van de wolf in de provincie maakt het noodzakelijk dat schapen 's nachts binnen een wolfwerend raster worden gestald. Door de zorg van de kudde onder te brengen bij een gespecialiseerde schaapherder, kan de kudde 's avonds naar veilige en steeds afwisselende nachtverblijven worden geleid.

Herstel akkercomplex Laarsenberg

Om het cultuurhistorisch landschap te bewaren en zeldzame akkervogels opnieuw een thuis te bieden, herstelde Utrechts Landschap het akkercomplex op de Laarsenberg in Rhenen. In totaal werd twee kilometer aan hagen aangeplant. De meidoorn, veldesdoorn, haagbeuk, egelantier, en hondsroos zijn belangrijk voor talloze insecten en zorgen voor broed- en schuilplaatsen voor akkervogels. Ook zorgen de hagen ervoor dat het voor bezoekers duidelijk is waar de wandelpaden lopen. Vrijwilligers en buurtbewoners hebben samen met Utrechts Landschap een deel van de hagen op het akkercomplex aangeplant. Vaste bezoekers en hondeneigenaren werden geïnformeerd over de herstelmaatregelen met informatieborden en een voorlichtingsdag.

Nieuw padenplan Panbos

Om de biodiversiteit in het gebied te verstevigen voerde Utrechts Landschap boswerkzaamheden uit in het Panbos bij Bosch en Duin. Jeneverbessen en karakteristieke grove dennen werden vrijgezet en een groot deel van de sluippaden werd dichtgezet. Bezoekers, aanwonenden en Beschermers dachten mee over de beste optie voor een nieuw wandelpadenplan. De winnende variant is gerealiseerd.

Samenwerking HDSR en Utrechts Landschap

Water- en natuurbeheer zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In maart 2024 tekenden

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en Utrechts Landschap een waterbeheerovereenkomst met als doel de kwaliteit en kwantiteit van het oppervlaktewater voor natuur en landschap te behouden en waar mogelijk te verbeteren. In samenspraak werden een waterbeheervisie en de bijbehorende waterbeheerplannen opgesteld. De maatregelen om tot de vastgestelde streefbeelden te komen worden jaarlijks gemonitord.

Oplevering Elster Buitenwaarden

De Elster Buitenwaarden, gelegen langs de Nederrijn tussen Rhenen en Elst, is een Natura 2000-gebied en onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Utrechts Landschap richtte het gebied samen met Provincie Utrecht, Rijkswaterstaat, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en gemeente Rhenen opnieuw in. Er werden onder andere geulen gegraven en natuurvriendelijke oevers aangelegd en er is een groot oppervlakte nat schraalland en moeras ingericht. Door de herinrichting voldoet het gebied aan Europese natuurdoelen en biedt het ruimte aan veel verschillende soorten vissen, vogels, orchideeën en zeldzame zegges.

Aanleg kwelgevoed moeras Amerongse Bovenpolder

In de Amerongse Bovenpolder hebben we uniek, groot kwelgevoed moeras aangelegd. Hier zal een door grote zegges gedomineerde vegetatie tot ontwikkeling komen dat het biotoop vormt van zeldzame vogels zoals watersnip en porseleinhoen. Ook hebben we de bestaande kwelgeul verbreed en voorzien van natuurvriendelijke oevers. Daarmee is de eerste fase van het project afgerond. De aanvullende ontwikkeling van een rietmoeras in het zuiden van de uiterwaard wordt onderzocht. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd in het kader van het Programma Natuur, gericht op de mitigatie van stikstof (kwaliteitsverbetering Natura 2000-gebieden) en met behulp van het coronaherstelfonds van de Europese Unie.

Vlonderpad Blauwe Kamer vernieuwd

In oktober opende Utrechts Landschap het vernieuwde vlonderpad in natuurgebied de Blauwe Kamer bij Rhenen. De aanleg van dit nieuwe vlonderpad werd mogelijk gemaakt dankzij ruim 150 donateurs, die een plankje sponsorden. Het oude pad was vervallen en nodig aan vervanging toe.

Werkzaamheden Lage Grond en Zwarte Goor afgerond

Het oorspronkelijke reliëf van stroomgeulen en -ruggen van de Kromme Rijn in natuurgebied de Lage Grond bij Zeist is hersteld. In de geulen is ruimte gemaakt voor dotterbloemhooiland en er zijn poelen aangelegd voor de kamsalamander. Op de natuurakkers worden vogels zoals roodborsttapuit en de ringmus verwelkomd. Het bos, waarin onder andere zwarte populieren en winterlindes zijn aangeplant, vormt een belangrijke broedbiotoop voor de boomvalk.

Op de Zwarte Goor bij Stoutenburg is een ecologische verbindingszone versterkt door de aanleg van nat schraalland onder invloed van schoon grondwater. Een waardevolle uitbreiding van bestaand nat schraalland bij de Juliusput. Daarnaast zijn bos en struweel aangelegd, afgewisseld met kleine natuurakkertjes.

Ontwikkeling Voorveldse Polder - west

Samen met de provincie Utrecht en gemeente De Bilt heeft Utrechts Landschap de werkzaamheden in het westelijk deel van de Voorveldse Polder afgerond. In dit gebied tussen de A27 en De Bilt is grond afgegraven om zo bijzonder nat schraalland te ontwikkelen. Het westelijk deel van de Voorveldse Polder is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en vormt een belangrijke schakel tussen de natuurgebieden van de Heuvelrug en van de Kromme Rijn en Lek richting de Oostelijke Vechtplassen.

Ruimte voor de modderkruiper op Oostbroek

Aan de zuidkant van landgoed Oostbroek is in november 2024 leefgebied gecreëerd voor de grote modderkruiper. De werkzaamheden omvatten onder andere het graven van sloten met een totale lengte van vijfhonderd meter en de aanleg van ondiep plas-drasland met een oppervlakte van zesduizend vierkante meter. Daarnaast is een poel aangelegd voor de kamsalamander, als onderdeel van de natuurverbinding tussen de zuidelijk gelegen landgoederen Amelisweerd en Blikkenburg.

Opkomen voor natuur en erfgoed

De verschillende transitie- en ruimtelijke opgaven zijn omvangrijk en trekken een flinke wissel op de inzet van verschillende organisaties en zeker ook van Utrechts Landschap. Daarom zijn we genooddaakt om keuzes te maken waar we onze beschikbare tijd en capaciteit op inzetten. Uitgangspunt is en blijft dat we ons inzetten voor de kwaliteit van natuur, erfgoed en landschap in onze provincie in het algemeen en in onze terreinen in het bijzonder. Voor het beschermen van natuur, erfgoed en landschap buiten ons eigendom richten we ons vooral op Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland.

Succesvolle samenwerking voor natuur rondom Paleis Soestdijk

In januari werd het bestemmingsplan dat de bouw- en ontwikkelplannen op Landgoed Paleis Soestdijk mogelijk moet maken vernietigd. Utrechts Landschap stelde samen met Natuurmonumenten en de Natuur en Milieufederatie Utrecht beroep in bij de Raad van State tegen dit bestemmingsplan van de gemeente Baarn, omdat de plannen niet zorgvuldig en niet goed gemotiveerd zijn. Ook waren de compensatiemaatregelen volgens de natuurorganisaties niet op orde. Volgens de uitspraak zijn de gevolgen op beschermde natuur in de omgeving (Natura 2000) onvoldoende zorgvuldig voorbereid en is het plan in strijd met de (interim) Omgevingsverordening van de provincie, waaronder het verbod van verstedelijking binnen het landelijk gebied. Daar zijn alleen kleinschalige ontwikkelingen toegestaan. Het plan voor Paleis Soestdijk kan niet als zodanig worden aangemerkt volgens de Raad van State. De natuurorganisaties zien de uitspraak als winst voor de natuur, o.a. omdat door de Raad van State voor het eerst expliciet is benoemd dat verstoring van rust in het NNN getoetst en gecompenseerd moet worden.

Beroepschriften tegen aantasting NNN

In 2024 zijn (samen met de Natuur en Milieufederatie Utrecht) 2 beroepschriften ingediend bij de Raad van State: één over de plannen van woningbouw door projectontwikkelaar Verwelius in De Bilt en één over de plannen bij de McDonalds in Huis ter Heide. Beide plannen tasten het NNN aan, terwijl dat met een alternatieve planinvulling voorkomen had kunnen worden. Bovendien betreft het plannen waarbij de compensatie onvoldoende is. De rechtszaken zullen plaatsvinden in 2025 en/of 2026.

Overige ruimtelijke ordening

Utrechts Landschap is intensief betrokken geweest bij andere ruimtelijke beleids- en ontwikkelingstrajecten in 2024: de actualisatie van de provinciale regels in de Omgevingsverordening, de verkenning van gemeente De Bilt voor het plaatsen van een of twee windturbine(s), een zonneveld in het NNN in gemeente Zeist en Rhenen, een dijkversterking in Vijfheerenlanden, een molen in Veenendaal, etc. We zijn in overleg gegaan met gemeente en provincie (op ambtelijk en/of bestuurlijk niveau), we hebben ingesproken in de gemeenteraad of bij Provinciale Staten en/of een zienswijze ingediend. Met de gemeente Rhenen en BoerenNatuur Utrecht Oost werken we samen aan het herstel van graften buiten onze eigen terreinen.

Erfgoed

Utrechts Landschap ontvangt POM-status

In 2024 heeft Utrechts Landschap de status van Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud (POM) ontvangen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Om voor de status in aanmerking te komen moet een organisatie o.a. minimaal 20 rijksmonumenten in bezit hebben, kunnen aantonen dat het beheer op een professionele wijze plaatsvindt en de continuïteit van de organisatie is gewaarborgd. Utrechts Landschap ziet de POM-status als een waardering voor het jarenlange professionele beheer van onze rijksmonumenten zoals buitenplaatsen, parken, archeologische monumenten en steenfabriek De Bosscherwaarden. Een van de voordelen die de status met zich meebrengt is dat de financiële administratie van onderhoudssubsidies eenvoudiger is. Utrechts Landschap zal de komende jaren op de ingeslagen weg voortgaan en garant blijven staan voor kwalitatief hoogwaardig onderhoud van onze rijksmonumenten.

Twee munitiebunkers op Park Vliegbasis Soesterberg

In 2024 werden in het Munitiepark van de Vliegbasis Soesterberg twee voormalige Duitse munitiebunkertjes geplaatst. De bunkers komen van het terrein van de voormalige jeugdinstelling Almata in Den Dolder. De bunkertjes bestaan uit prefab betonnen platen op een gemetselde fundering/sokkel. Het betreffende terrein dat onderdeel uitmaakt(e) van buitenplaats Den Engh, is door de Duitsers aan de Vliegbasis (Fliegerhorst) toegevoegd maar is na de oorlog weer afgesplitst. Het terrein wordt door het Rijksvastgoedbedrijf

herontwikkeld. In dat kader heeft het Rijksvastgoedbedrijf Utrechts Landschap gevraagd of de bunkertjes naar de Vliegbasis verplaatst zouden kunnen worden. Pas recent is ontdekt dat de bunkers van Nederlandse makelij zijn en oorspronkelijk bedoeld waren als schuilplaats bij luchtaanvallen. Deze zogeheten schuilloopgangen zijn in 1939 ontworpen door J.J. Meulenkamp, die de afdeling Luchtbescherming van Rotterdam leidde.

Molenroeden en ongediertebestrijding

In 2024 is een flinke slag gemaakt met het vervangen van de molenroeden. De volgende molens werden voorzien van nieuwe roeden en konden na jarenlange stilstand weer draaien: molen De Valk, Kortrijkse molen, molen De Hoop, Oog in 't Zeil, Spengense Molen, Westbroekse Molen, Molen Geesina en de Oostzijdse Molen. Het vervangen van de roeden was bij de Spengense Molen onderdeel van een grotere restauratie waarbij schade aangericht door de bonte knaagkever is hersteld. Zo zijn het zwaar aangetaste boventafelement en de onderzetel vervangen. Om vervolgschade door knaagkevers te voorkomen is de molen volledig met gas behandeld. Jarenlang plaatselijke behandeling heeft niet het gewenste effect gehad en de desastreuze schade die de kevers veroorzaken aan eeuwenoude eiken balken noopte ons tot het treffen van andere maatregelen. Ook de Oudegeinse en Kortrijkse molens zijn integraal behandeld om de schade van de bonte knaagkever te stoppen.

Publiek en vrijwilligers

Gezicht van Utrechts Landschap

Vrijwilligers zijn het gezicht van Utrechts Landschap. Ze verzetten bergen werk, zorgen met hun initiatieven voor leven in de brouwerij en maken bezoekers enthousiast. Van molenaar, beheervrijwilliger en gids, tot gastheer/-vrouw, activiteitengenerator en toezichthouder: ze zijn onmisbaar. En met maar liefst 759 vrijwilligers rekenen we ons rijk! Onze vrijwilligers hebben er in 2024 voor gezorgd dat de ruim 52 duizend bezoekers van onze bezoekerscentra en natuurgebieden gastvrij werden ontvangen. Onze terreinvrijwilligers hebben ruim 40 duizend uur aan werk verzet. Het promoteam is 48 keer op pad geweest met de promokar bij eigen evenementen en evenementen georganiseerd door andere partijen. En we hebben ruim driehonderd activiteiten georganiseerd voor meer dan vijftienduizend bezoekers.

Vrijwilligerstevredenheidsonderzoek

Uit het in april afgenomen vrijwilligerstevredenheidsonderzoek bleek dat vrijwilligers over het algemeen tevreden zijn. Onderwerpen zoals taakduidelijkheid en verbondenheid scoren goed. En daar zijn wij blij mee. Er springen ook onderwerpen in het oog die meer aandacht verdienen. Zoals feedback, inspraak en participatie; in hoeverre ontvangen vrijwilligers feedback op prestaties, vinden zij dat ze meegenomen worden in organisatieontwikkelingen en hebben het gevoel dat er naar hen geluisterd wordt. Deze onderwerpen en de aanpak

hiervan worden meegenomen in de (toekomst)plannen van het vrijwilligerswerk bij Utrechts Landschap.

Veiligheid

In 2024 hebben we puntjes op de i gezet om een veilige werkomgeving voor vrijwilligers te creëren. Door in te zetten op klassikale cursussen voor de bosmaaier en kettingzaag, kunnen we dit beter opnemen in de begroting voor de komende jaren. Dit moet immers iedere drie jaar herhaald worden. Ook de cursussen EHBO en Veldhulpverlening lopen gestroomlijnd. Daarnaast hebben alle locaties, inclusief de molens, een EHBO koffer en AED. Ook gaan alle beheerteams met een EHBO-rugtas op pad tijdens hun klusdag. De producten worden elk jaar nagelopen. Die veiligheidscheck omvat ook de aanwezige brandblussers, rookmelders, persoonlijke beschermingsmiddelen en ander onderwerpen rondom veiligheid.

Evenementen en activiteiten door vrijwilligers

In 2024 kon het publiek meedoen aan grote en kleine evenementen en excursies. Vrijwel alle activiteiten worden georganiseerd door vrijwilligers. Sommige activiteiten hebben een heel eigen traditie en kunnen al jaren rekenen op grote belangstelling, denk bijvoorbeeld aan de Herfstmarkt in Amerongen die dit jaar het 10-jarig jubileum vierde. De vrijwilligers van Landgoed Heidestein vierden in september hun 50-jarig jubileum. Ze hebben enkele nieuwe excursies op de kaart gezet, waaronder een thema-excursie 'roofvogels'. Een groot succes! Uiteraard hadden we weer een mooi aanbod tijdens de Open Monumentendag, met onder andere een exclusieve rondleiding in Kasteel Moersbergen. In lijn met het advies van de provincie, om niet met kleine kinderen het wolvenleefgebied in de bossen op de Utrechtse Heuvelrug in te gaan, hebben we in de tweede helft van 2024 kinderactiviteiten en -excursies niet aangeboden. Ook het jaarlijks terugkerende kerstfeest bij de Schaapskooi op Heidestein kon dit jaar helaas niet worden georganiseerd.

Lentesouper

Om onze gulle gevers, waaronder vermogensfondsen, Bedrijfsvrienden, major donors en potentiële erflaters, te danken voor hun steun, organiseerden wij in juni opnieuw het Lentesouper op landgoed Oostbroek. Onze gasten kregen een 'kijkje in de keuken' van Utrechts Landschap. Het Lentesouper was met 140 gasten een groot succes en werd goed gewaardeerd.

Filmvertoning 'De Wilde Noordzee'

In november organiseerde Utrechts Landschap de jaarlijkse bioscoopdag voor Beschermers en junior Beschermers. 's Ochtends genoten 450 junior Beschermers van de jeugdfilm 'Katak, de dappere beluga'. 's Middags en 's avonds keken 1324 Beschermers en vrijwilligers de natuurfilm 'De Wilde Noordzee'. Met grote tevredenheid blikken we terug op alweer een geslaagde dag waarin we met vele Beschermers en vrijwilligers in contact waren.

Communicatie met belanghebbenden

Utrechts Landschap streeft naar een open dialoog met onze belanghebbenden. Zij zijn onder te verdelen in vrijwilligers en medewerkers, beschermers, schenkers, relaties, bedrijven, vrienden, overheden, semioverheden, particulieren, natuur- en milieuorganisaties, agrariërs en hun organisaties en andere betrokkenen. Utrechts Landschap hecht aan transparante verantwoording met een helder jaarverslag en jaarrekening aan o.a. de subsidiegevers, donateurs (Beschermers) en sponsors (Bedrijfsvrienden). Naast dit jaarverslag staat op de website van Utrechts Landschap een publieksjaarverslag.

Bestuurlijk en ambtelijk overleg met de provincie Utrecht en andere overheden vindt veelvuldig plaats. Naast het jaarverslag en de publieksversie daarvan wordt met alle doelgroepen gecommuniceerd via onze website, een digitale nieuwbrief, sociale media en ons tijdschrift 'Mijn Utrechts Landschap'. Daarnaast is de stichting vijf dagen per week telefonisch bereikbaar. We ontvangen dagelijks mails, telefoontjes en social mediaberichten van betrokken burgers, belanghebbenden en derden. Onze lijn in de beantwoording is: berichten persoonlijk afhandelen. Soms kan dat snel, soms vraagt dit uitzoekwerk in de organisatie om goed te kunnen antwoorden. Als het antwoord niet in lijn is met de behoefte of wens van de indiener, dan zorgen we ervoor dat de indiener een toelichting krijgt op het antwoord. Dat gebeurt (via privé-berichten) op sociale media, per mail en soms telefonisch.

Contact met buurtbewoners

Af en toe nodigen we omwonenden van onze natuurgebieden uit voor een excursie, waarin wordt uitgelegd wat lokaal de natuurdoelen zijn. In 2024 nodigden we buurtbewoners uit voor een excursie in de heringerichte Elster Buitenwaarden. Geïnteresseerden werden rondgeleid door boswachters en ecologen van zowel Utrechts Landschap als de provincie Utrecht. Eind april kochten we het Beukenstein aan; een klein parkbos midden in Driebergen-Rijsenburg. In een buurtbrief en in de krant informeerden we de omgeving over de overname en introduceerden we onszelf als 'nieuwe burens'. Na een excursie voor direct aanwonenden in 2023 informeren we de buurt van de Amerongse Bovenpolder over het natuurontwikkelingsproject via een levend blog op onze website. In Moersbergen hielpen buurtbewoners de boswachters en vrijwilligers van Utrechts Landschap bij de aanplant van zo'n drieduizend stinsenbollen. De geplante biologische zomerklokjes, wilde krokussen en boshyacinten zullen vanaf volgend voorjaar de lanen van landgoed Moersbergen nog mooier maken.

Waarnemingen

Om te zien hoe de natuur zich ontwikkelt, vinden in onze gebieden regelmatig onderzoeken, tellingen en inventarisaties van planten en dieren plaats.

Houdringe, Beerschoten en Panbos

De landgoederen Houdringe, Beerschoten en het bosgebied Panbos zijn door Waardenburg Ecology dit jaar onderzocht op broedvogels. Deze gebieden worden niet vaak gemonitord op broedvogels, dus vergelijken met vroeger is moeilijk, maar er zijn wel een paar soorten die opvallen. De bosuil, bijvoorbeeld, doet het goed in deze steeds ouder wordende bossen met in totaal dertien territoria. Roofvogels zijn minder vertegenwoordigd met een territorium elk voor wespendif, sperwer en buizerd. Daarentegen is zwarte specht met drie territoria en de middelste bonte specht met een territorium aanwezig.

Hoge Ginkel

Het bosgebied van de Hoge Ginkel is eveneens onderzocht op broedvogels door Waardenburg Ecology. De aanwezigheid van vijf territoria nachtzwaluw en drie territoria houtsnip duidt op succesvol herstel van de heide. Daarnaast is het gebied onderzocht op flora, insecten, kevers, dagvlinders, libellen en sprinkhanen, waarbij gelukkig weer een aantal (lokaal) zeldzaam geworden soorten zijn aangetroffen zoals de zwarte heidelibel, vier rode lijstsoorten bijen (waaronder de zadelgroefbij), en de exotisch klinkende Spaansgroene zomervlinder.

Dartheide

Dartheide is eveneens door Waardenburg Ecology onderzocht op flora, insecten, kevers, dagvlinders, libellen en sprinkhanen. Met als resultaat een aantal nieuwe soorten voor het gebied: de gaffelwaterjuffer, zuidelijke heidelibel en greppelsprinkhaan zijn hier voor het eerst waargenomen.

Kasteel Renswoude

Het terrein rond het Kasteel Renswoude is door Flora & Fauna Expert onderzocht op broedvogels. Ten opzichte van de laatste inventarisatie in 2017 heeft zich een kolonie roeken gevestigd. Zijn de aantallen van algemene soorten flink toegenomen, maar zijn de ijsvogel en kleine karekiet verdwenen. Nieuwkomers zijn o.a. appelvink, grasmus, grauwe vliegenvanger en middelste bonte specht.

Wulperhorst, Blikkenburg, De Bunsing en Schoonoord

In de terreinen Wulperhorst, Blikkenburg, De Bunsing en Schoonoord zijn naast een broedvogelinventarisatie de libellen, sprinkhanen, dagvlinders, bijen en hommels en vaatplanten gemonitord. De Bunsing is rijk aan vaatplanten van de rode lijst, zoals blauwe knoop, blonde zegge, gulden boterbloem, klokjesgentiaan en moeraskartelblad. Vier jaar na de natuurontwikkeling is een soortenrijk nat schraalland in ontwikkeling.

Grote inzet vrijwilligers

Ook dit jaar hebben vrijwilligers weer een grote bijdrage geleverd aan onderzoek naar flora en fauna. De KNNV Wageningen heeft dit jaar voor de 32ste keer de broedvogels van de Blauwe Kamer geïnventariseerd, in een periode van veertig jaar. Door de KNNV Amersfoort is het natuurgebied Bloeidaal onderzocht op (bijna) alles wat er groeit en bloeit. Jaarlijks wordt

door de Werkgroep Roofvogels Nederland een groot aantal terreinen van Utrechts Landschap onderzocht op het voorkomen van roofvogels, de raaf en de zwarte specht.

Broedvogels in de provincie

Voor het tweede jaar op rij heeft Sovon, in opdracht van provincie Utrecht, broedvogelinventarisaties uitgevoerd in de Amerongse Bovenpolder, het Amerongse Bos, de Paltz, Heidestein, Bornia, Noordhout en Stameren. Deze inventarisatie wordt in totaal zes opeenvolgende jaren herhaald. Voor Utrechts Landschap zijn deze resultaten van groot belang om een goed beeld te krijgen van de (ontwikkelingen van de) vogelstand.

Financieel beleid

Meerjarenoverzicht kengetallen

Volgens de erkenningsnormen van het CBF moet de organisatie de gewenste verhouding tussen bestedingen (kosten) aan doelstelling, werving baten en beheer & administratie bepalen (art 3.3.1). Als ondergrens voor besteding aan doelstellingen beveelt het CBF 70% aan.

Bestedingen t.o.v. totale lasten	Gewenste verhouding	2024	2023	2022	2021
Aan doelstelling	Minimaal 80%	86%	86%	86%	85%
Aan fondsenwerving	Maximaal 5%	4%	4%	4%	4%
Aan beheer en administratie	Maximaal 15%	10%	10%	9%	11%

Fondsenwervingsmethodes

Voor particulieren en bedrijven zijn er online en offline giftenmailingsacties, en structurele donaties via (maandelijkse/jaarlijkse) incasso.

Beleid m.b.t. reserves en fondsen

Reserves

De stichting kan een deel van haar vermogen reserveren om invulling te geven aan specifieke doelstellingen. Het gaat hierbij om zogenaamde bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves worden door het bestuur vastgesteld en door de Raad van Toezicht goedgekeurd. In 2023 heeft een heroverweging plaatsgevonden van de noodzaak van een aantal bestemmingsreserves en -fondsen. Voor zover in het verleden gemaakte afspraken het toelaten is een aantal reserves en fondsen opgeheven.

Om de continuïteit van de organisatie te waarborgen acht het bestuur van de stichting het noodzakelijk een continuïteitsreserve aan te houden, als beheersmaatregel voor het risico van wegvallen van subsidies, baten uit bezit of veranderingen in het economisch klimaat die een negatieve invloed op fondsenwerving of de financiële baten hebben (streven is € 10 miljoen, dit is ruim 1x de jaarkosten van de organisatie, exclusief aankopen en projecten). De continuïteitsreserve wordt gemuteerd via de resultaatbestemming.

De reserve terugkoop erfpacht dient ter financiering van de (eventuele) terugkoop van in het verleden in erfpacht uitgegeven opstallen (met inbegrip van de in de tussenliggende perioden opgetreden waardemutaties als gevolg van contractuele bepalingen). Bij aflopende erfpachtcontracten heeft Het Utrechts Landschap in veel gevallen een verplichting tot (terug)koop van deze opstallen. Dotatie vindt plaats op basis van 25% van de jaarlijkse erfpachtbaten.

Om aankopen van natuurgebieden (mede) te kunnen financieren worden aan de reserve aankopen gedoteerd: ontvangen giften en nalatenschappen voor zover er door de schenker/erflater niet een andere bestemming is aangewezen (anders een bestemmingsfonds, zie onder 'fondsen'). Vanwege de onvoorspelbaarheid van beschikbaar komen van gronden is er geen meerjarenplanning voor aankopen.

Fondsen

Dit betreft delen van het vermogen van de stichting waaraan door derden voorwaarden zijn gesteld voor de aanwending. Aanwendungen van dit vermogen, alsmede toevoegingen, worden via de resultaatbestemming verwerkt.

Fondsen beheer zijn gevormd vanuit de afgekochte onderhoudsbijdragen voor beheergebieden.

Fondsen op Naam zijn door personen of stichtingen gedoteerde bijdragen.

Fonds lopende projecten betreft nog uit te geven ontvangsten op projecten die nog niet zijn afgerond.

Beleggingsbeleid

In 2015 is een spaar- en beleggingscommissie opgericht. Hierin hebben zitting de directeur-bestuurder en twee externe leden met expertise op het gebied van vermogensbeheer; dhr. P. van Heekeren en dhr. H. Liersch. Een waarnemer vanuit de Raad van Toezicht is speciaal belast met het toezicht op de door de directie benoemde beleggingscommissie en de uitvoering van het beleggingsbeleid. Het doel van de spaargelden en beleggingen is bij te dragen aan het vermogen van de stichting en dit vermogen in stand te houden in reële termen over de tijd (t.o.v. prijsstijgingen/inflatie). Het beleggingsbeleid van stichting Utrechts Landschap is te raadplegen op www.utrechtslandschap.nl/beleid.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

De stichting heeft een risicoanalyse opgesteld die jaarlijks wordt geactualiseerd. Hiermee is voldaan aan de Richtlijn Reserves Goede Doelen van de VFI en het CBF-reglement. De risicoanalyse bestaat uit een risicobeoordeling waarin de belangrijkste risico's en onzekerheden worden gedefinieerd. Hierbij wordt een inschatting gemaakt van de impact van het risico en de kans dat het zich daadwerkelijk voordoet. Deze risicobeoordeling wordt besproken met de Raad van Toezicht. De risico's die worden onderscheiden betreffen diverse categorieën, zoals financiële, externe en operationele risico's. Voorbeelden hiervan zijn schade aan terreinen en gebouwen door extreem weer, verontreiniging grond en toename van het aantal bezoekers. Waar mogelijk worden de risico's afgedekt. Voor het realiseren van de doelstellingen is de beschikbaarheid van voldoende financiële middelen een steeds belangrijker aandachtspunt. Utrechts Landschap is sterk afhankelijk van charitas en subsidies

wat een zekere mate van kwetsbaarheid impliceert. Daarnaast zijn de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt (nieuwe CAO-afspraken en krapte op de arbeidsmarkt) ook voor Utrechts Landschap steeds meer voelbaar.

Natuurmonumenten en de Provinciale Landschappen hebben in 2024 een schikking getroffen met de Vereniging Gelijkberechtiging naar aanleiding van ontvangen subsidies voor de verwerving van natuurterreinen ten behoeve van natuurbescherming.

Natuurmonumenten en de Provinciale Landschappen zullen in het kader van de schikking in totaal circa € 77 miljoen storten in een door de VGG op te richten fonds. Met de middelen in het fonds zal het particuliere natuurbeheer in Nederland een extra impuls krijgen.

Er zal een jaarlijkse accountantscontrole plaatsvinden op de besteding van de middelen van het Fonds. Daarbij zal door de accountant worden getoetst of het Fonds de haar beschikbare middelen heeft besteed conform de statutaire doelstellingen van het Fonds. In de statuten van het Fonds is geborgd dat bestedingen van het Fonds ten goede komen aan de natuur. Deze statutaire doelstelling is door de VGG in samenspraak met de terreinbeheerorganisaties (TBO's) opgesteld en kan alleen na overleg met de TBO's worden gewijzigd. De aanpassing van de statutaire doelstelling van het Fonds moet hoe dan ook in lijn zijn met de geest van het statutaire doel van het Fonds.

Governance

Organisatiestructuur

Bestuur

De directeur-bestuurder is belast met alle bestuurstaken en heeft de eindverantwoordelijkheid voor de (dagelijkse) leiding en de uitvoering van programma's en activiteiten. De directeur-bestuurder wordt benoemd voor onbepaalde tijd door de Raad van Toezicht. De directeur-bestuurder is tevens directeur-bestuurder van Stichting de Utrechtse Molens en Stichting Kasteel Loenersloot.

- Saskia van Dockum, directeur-bestuurder

Relevante (neven)functies:

- Lid Raad van Toezicht Museum Speelklok
- Lid bestuur Theater Kikker/Podium Hoge Woerd (tot juni 2024)
- Lid van het bestuur van Stichting Geopark Utrechtse Heuvelrug Gooi en Vecht
- Lid van het bestuur van de Heijmans en Thijsse stichting
- Lid van het bestuur van de Vereniging van Bos- en Natuureigenaren
- Voorzitter van de adviescommissie van het VFonds
- Lid van het bestuur van de Faunabeheereenheid Utrecht

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht ziet toe op het beleid van het bestuur, o.a. via goedkeuring van de begroting, meerjarenbeleidsplan en jaarrekening, benoeming van het bestuur, aankoop en vervreemding van registergoederen boven een bepaald drempelbedrag. Er is een profielschets voor het toezichthoudend orgaan. Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar, waarna éénmaal herbenoeming mogelijk is voor een periode van vier jaar.

Alle leden hebben ook zitting in de Raden van Toezicht van Stichting de Utrechtse Molens en Stichting Kasteel Loenersloot. In 2024 namen we na twee termijnen afscheid van Hens Runhaar en verwelkomden we Hans de Kroon in onze Raad van Toezicht. De samenstelling was in 2024 als volgt:

- Prof. dr. ir. J. Brug (voorzitter)

Relevante (neven)functies:

- Directeur-Generaal RIVM
- Hoogleraar Health Behavior, Universiteit van Amsterdam
- Voorzitter van het overleg van Rijkskennisinstellingen
- Redacteur van het studieboek 'Gezondheidsvoorlichting en gedragsverandering, een planmatige aanpak.' Uitgeverij Van Gorcum

- Drs. C. Panis
Relevante (neven)functies:
 - Lid Raad van Bestuur stichting Sanquin bloedvoorziening
 - Voorzitter RvC Sanquin Health Solutions BV
 - Bestuurslid Sanquin Research Fund
 - Non-executive director Prothya Biosolutions Netherlands BV (tot 1 januari 2025)
- Prof. dr. J.C.J.M. de Kroon (sinds april 2024)
Relevante (neven)functies:
 - Hoogleraar Plantenecologie, Radboud Universiteit Nijmegen
 - Lid RvT Stichting Bargerveen
 - Voorzitter Netherlands Ecological Research Network (NERN)
 - Lid van de Adviesraad, NWO-NWA Program VeenVitaal
 - Lid van de Wetenschappelijke programmacommissie, NWO Crossover Program Synergia
 - Lid van de Agrofood adviesraad, OnePlanet Research Center
- Ir. M. Heins
Relevante (neven)functies:
 - Ondernemer bij Buiten de Lijntjes Communicatie
 - Samenwerkingsverband Studio Eind
 - Bestuurslid bij Waddenvereniging (per zomer 2024)
 - Senior Communicatie & plv Directeur bij de Natuur en Milieufederatie Noord Holland (vanaf maart 2025)
- Ir. M. de Koe
Relevante (neven)functies:
 - Rentmeester bij LBP Sight, uit dien hoofde rentmeester-directeur Stichting Landgoed Linschoten
 - DGA De Koe Rentmeester BV, Bilthoven
 - Eigenaar Landgoed in het Hemrikker Schar BV, Hemrik (NSW-BV)
 - Bestuurder Stichting Grondbeheer Biologisch Dynamische Landbouw, Driebergen-Rijsenburg (tot 1/1/2025)
 - Bestuurder (penningmeester) Stichting Samen voor Grond
 - Bestuurder Stichting Administratiekantoor Landgoed Blanckenborch, Noordlaren
- Ir. D. Peters
Relevante (neven)functies:
 - Chief Transition Officer (CTO) bij de Stedin Groep
 - Bestuurslid Stichting Zeeuwse Publieke Belangen
 - Lid algemeen bestuur Elaad
 - Lid board EDSO
 - Lid RvC BAS B.V. (Beheerder Afsprakenstelsel)

- Dhr. Runhaar (tot en met april 2024)

Relevante (neven)functies:

- Hoogleraar Sustainable Food Systems Governance aan het Copernicus Instituut voor Duurzame Ontwikkeling, Universiteit Utrecht
- Gasthoogleraar Forest and Nature Conservation Policy group, Wageningen University & Research Centre
- Lid van de Commissie Deskundigen Meststoffenwetgeving (LNV)
- Lid Wetenschappelijke Adviescommissie Samenleving Vogelbescherming Nederland (onbezoldigd)
- Lid van de Biodiversiteitsraad van de Universiteit Utrecht

In 2025 verwelkomden we mevrouw Dibbits als lid van de Raad van Toezicht.

- Mevrouw Dibbits (vanaf april 2025)

Relevante (neven)functies:

- Lector Cultural Heritage, Reinwardt Academy Amsterdam
- Member Management Team Reinwardt Academy Amsterdam
- Lid bestuur Genootschap Amsterdam Museum

Bezoldigingsbeleid

Directie

Utrechts Landschap neemt deel aan de Raam CAO Bos & Natuur en heeft een eigen ondernemersdeel met de bijbehorende salaristabellen. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Utrechts Landschap mede de 'Regeling beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en raden van toezicht'. Deze regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De toetsing van het relevante werkelijke jaarinkomen van de directie aan de geldende maxima is in de jaarrekening terug te vinden bij onderdeel 'Bezoldiging directie'.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht ontvangt geen middellijke en geen onmiddellijke bezoldiging. Wel heeft de Raad van Toezicht recht op vergoeding van gemaakte onkosten.

Medewerkers

Utrechts Landschap hanteert de CAO Bos & Natuur, ondernemingsdeel Landschappen met de bijbehorende salaristabellen.

Gedragcode en richtlijnen

Utrechts Landschap kent een klachtenregeling die openstaat voor zowel medewerkers, vrijwilligers als externen.

Gedragcode medewerkers

Voor alle medewerkers van onze organisatie geldt dat zij handelen volgens de geldende gedragcode die in het personeelshandboek is opgenomen. Deze omvat gedragsnormen over ongewenst gedrag, veiligheid, gezondheid en welzijn, privacy en IT security, belangenverstrengeling, nevenfuncties, relaties met leveranciers en de omgang met eigendommen van Utrechts Landschap.

Vertrouwenspersoon en externe vertrouwenspersoon

Utrechts Landschap neemt haar verantwoordelijkheid bij het bieden van anonieme ondersteuning waar het gaat om klachten of schendingen van persoonlijke of organisatie-integriteit. De medewerkers hebben hiervoor de mogelijkheid om een externe vertrouwenspersoon te raadplegen. In het geval van vermoedens over fraude of financiële integriteitsproblemen is de externe vertrouwenspersoon bevoegd om op te treden. In het boekjaar 2024 is er volgens opgave van de vertrouwenspersoon drie keer beroep gedaan op de externe vertrouwenspersoon, over klachten van grensoverschrijdend gedrag of meldingen over integriteitskwesties.

ANBI-status

Utrechts Landschap is een Algemeen Nut Beogende Instelling, kortweg ANBI, wat betekent dat we ons voor minstens 90% inzetten voor het algemeen nut. De Belastingdienst stelt voorwaarden aan organisaties die een ANBI willen zijn. Een organisatie die daaraan voldoet, krijgt de ANBI-status. Dat is aantrekkelijk voor donateurs omdat giften aan een ANBI belastingvoordeel kunnen opleveren. Dit geldt zowel voor losse giften via de giftenaftrek als via periodieke giften. Daarnaast betaalt Utrechts Landschap als ANBI geen erf- of schenkbelasting.

Maatschappelijke aspecten van ondernemen

Als Utrechts Landschap willen we zo duurzaam mogelijk werken. We zijn dan ook continue aan slag met de verduurzaming van onze gebouwenportefeuille. Uiteraard doen we dit met behoud van de monumentale uitstraling. Bij vertrek van een huurder of in het kader van planmatig onderhoud bekijken we de mogelijkheden om meteen een slag te maken met het verduurzamen. Denk aan isoleren van gevels (wanden en isolerende beglazing), vloer en dak). Maar ook aan energieopwekking door middel van de plaatsing van zonnepanelen. In 2024 zijn zo meerdere gebouwen flink verduurzaamd.

Ook onze bedrijfsvoering en terreinbeheer streven we naar verduurzaming. Een bijzonder project is de voorbereiding voor de vervanging van een groot aantal borden in onze terreinen

door een duurzaam alternatief. Naar verwachting wordt een groot deel van deze circulaire bebording in 2025 geplaatst.

Vooruitblik 2025

Meer natuur in Utrecht

Dit is het tweede jaar van ons aangescherpte meerjarenbeleid 2023-2028 'Meer natuur in heel Utrecht'. Daarin hebben we de ambitie geformuleerd om te groeien in eigendom, onze achterban te verdubbelen en ons manifeste verhaal zo voor het voetlicht te brengen dat het onze impact verder vergroot. In de afgelopen decennia is het eigendom van Utrechts Landschap gestaag gegroeid. Zowel natuurgebieden als (groen en gebouwd) erfgoed is door Utrechts Landschap voor altijd veiliggesteld. Onze ambitie om ons natuur- en erfgoedbezit jaarlijks met 100 hectare per jaar te vergroten en de biodiversiteit in onze gebieden te laten groeien, draagt nu al fundamenteel bij aan de realisatie van meer natuur in de provincie Utrecht. Onze ambitie is om ook aan de westkant van de provincie meer natuur en erfgoed veilig te stellen voor volgende generaties.

Veranderende relaties

We constateren dat een toenemend aantal mensen actief vrijwilliger zijn en/of ons werk financieel steunt. We willen die trend vasthouden en daarin investeren. Tegelijkertijd valt op dat de sterk stijgende lijn in de groei van nieuwe Beschermers (donateurs) afvlakt. Daarom hebben we in 2024 een online marketeer geworven om ons meer te kunnen focussen op de markt die daar nog te winnen is. We zijn erg dankbaar dat steeds meer mensen Utrechts Landschap opnemen in hun testament, waardoor de inkomsten uit nalatenschappen toeneemt.

Aandacht voor onze vrijwilligers

Om onze vrijwilligers betrokken en dichtbij te houden, ontwerpen we een toekomstgericht vrijwilligersplan. Het doel is om ons vrijwilligersbestand op niveau te houden en om de relatie met onze vrijwilliger te optimaliseren.

Natuurbeheer tastbaar maken voor publiek

De natuurlijke rijkdom van onze gebieden lijkt vanzelfsprekend. Maar door de impact van klimaatverandering, stikstofneerslag en wisselende waterkwantiteit- en kwaliteit is het beheren van onze natuur een uitdaging. We vertellen graag over deze uitdagingen, de resultaten die we bereiken en de verwondering die natuur biedt. In 2024 werkten we achter de schermen aan de modernisering van bezoekerscentrum De Blauwe Kamer in Rhenen. In 2025 opent het vernieuwde bezoekerscentrum haar deuren.

We werken samen aan Utrechts Landschap

Ons werk blijft mensenwerk. Werken bij Utrechts Landschap is uitdagend, plezierig en leuk. We investeren in de samenwerking binnen onze organisatie en met onze vrijwilligers. Medezeggenschap is onmisbaar en vanzelfsprekend. We organiseren mogelijkheden voor ontmoeting en uitwisseling en geven aandacht aan de broodnodige ontspanning. Utrechts

Landschap biedt een veilige, uitdagende en inspirerende werkomgeving. We steunen de ontwikkeling van onze medewerkers en faciliteren thuiswerken.

We zijn er trots op om met een deskundige vaste kern van medewerkers en honderden vrijwilligers natuur en erfgoed te beschermen en waar mogelijk de natuur- en cultuurhistorische kwaliteit verder te versterken en te ontwikkelen.

22 mei,
Saskia van Dockum
Directeur-bestuurder

Verslag Raad van Toezicht

Utrechts Landschap werkt met een Raad van Toezicht. Het beleid en strategie van de organisatie worden ontwikkeld en uitgevoerd door de directie, na goedkeuring door de Raad van Toezicht. De Raad houdt toezicht op de uitvoering van beleid en de daaruit voortkomende strategie. Als Raad van Toezicht zijn we daarnaast een sparringpartner voor de directie. Zo beogen we actief, betrokken en stimulerend bij te dragen aan beleid en strategievorming van de organisatie. Daarnaast is de Raad van Toezicht werkgever van de directie, in casu van de directeur-bestuurder. Net als voorgaande jaren zijn ook in dit verslagjaar de verantwoordelijkheden en mandaten zoals omschreven in statuten en reglementen regelmatig onderwerp van gesprek geweest. Ook in dit verslagjaar is gedegen aandacht besteed aan het thema integriteit. De Raad start zoals gebruikelijk haar vergaderingen met de vraag naar mogelijk conflicterende belangen en belangenverstrengeling. De Raad vindt het onderlinge gesprek hierover en collegiale toetsing hiervan, van groot belang.

De successie van de -volgens rooster van aftreden- vertrekkende leden van de Raad staat goed in de verf. Daardoor koerst het rooster op termijn af op een gelijktijdige wisseling van meerdere leden. De Raad is zich hiervan bewust. Tegelijkertijd speelt het pas over enkele jaren, en ziet de Raad geen aanleiding om daar nu al maatregelen op te moeten nemen. In 2024 is de heer Runhaar (speciaal aandachtsgebied ecologie) opgevolgd door de heer De Kroon, hoogleraar plantecologie aan de Radboud Universiteit. De Raad is de heer Runhaar zeer erkentelijk voor zijn bijdrage. Erfgoed is een zeer belangrijke taak van de stichting en komt regelmatig langs in de Raad. De Raad heeft in de evaluatie geconcludeerd dat het wenselijk is om hiervoor een vacature open te zetten. Met de voorbereiding van de werving van een lid met een achtergrond in erfgoed is eind 2024 een aanvang gemaakt.

De Raad van Toezicht hield in 2024 acht reguliere vergaderingen en twee extra overleggen. De vergaderingen vonden plaats op landgoed Oostbroek in de Bilt. De extra vergaderingen betroffen aanvullend overleg en besluitvorming over de schikking t.a.v. het dossier staatssteun. Deze vergaderingen werden via Teams gehouden vanwege het feit dat deze

vergaderingen op korte termijn en in de avonduren plaatsvonden. De Raad van Toezicht is tevreden over het feit dat een schikking is getroffen. Bij iedere reguliere vergadering vergaderde de Raad ook deels zonder de directeur-bestuurder om het gesprek met de directeur-bestuurder zo goed mogelijk voor te bereiden en te evalueren. In de vergadering lichtten naast de directeur-bestuurder ook Mt-leden of inhoudelijk experts dossiers toe. Tijdens de jaarlijkse excursies had de Raad contact met Mt-leden, diverse medewerkers en vrijwilligers. Met hen werd o.a. van gedachten gewisseld over de strategie van het uitbreiden van eigendom, het verhogen van de natuurkwaliteit in de eigen gebieden en het voorbereiden van grote restauratieopgaven.

We stellen contact en uitwisseling met andere Landschappen op prijs. Eén van onze leden nam daarom deel aan een tweedaagse bijeenkomst van De Landschappen, ditmaal in Limburg. In september bracht het bestuur van It Fryske Gea een bezoek aan Utrechts Landschap t.b.v. kennisuitwisseling met o.a. de leden van onze Raad.

In de vergaderingen zijn verder onder meer de volgende onderwerpen aan de orde geweest: de directierapportages, het functioneren en de beloning van de directeur-bestuurder, het eigen functioneren van de Raad -mede op basis van een gestructureerde zelfevaluatie-, de al aangehaalde werving van leden en reflectie op de samenstelling van de Raad van Toezicht, de terugkoppeling uit de financiële en de beleggingscommissie, de kwaliteitscyclus van beheer (kwaliteitstoetsen en beheerplannen), de jaarrapportage en jaarcijfers, het vastgoedbeleid, de staat van het vastgoed, diverse aankopen en projecten, de bevindingen in het contact met de Ondernemingsraad, de voortgang in de reguliere werkzaamheden, het spaar- en beleggingsstatuut, financiële prognoses en de resultaten van de gevoerde communicatie- en marketingstrategie. In 2024 heeft de Raad ook specifiek aandacht gehad voor de evaluatie en toekomst van het vrijwilligersbeleid van de stichting. Leden van de Raad bezochten enkele bijeenkomsten van vrijwilligers.

De financiële commissie van de Raad hield in 2024 drie vergaderingen met de directeur-bestuurder en het hoofd bedrijfsvoering. Eenmaal werd met de accountant gesproken. Onderwerpen waren de begroting, jaarstukken, projecten, IT-migratie, voorgenomen aanpassing van de administratie en risico's die de stichting loopt. In de Raad kwamen de hoofdlijnen hiervan nog eens aan de orde. De Raad is blij met het positieve oordeel van de accountant en de transparante en adequate financiële verslaglegging van de stichting. Op financieel gebied achten wij succesvolle fondsenwerving meer nodig dan ooit: natuur verdient investeringen ter bescherming en onze ambitie ligt hoog. De organisatie slaagt er in toenemende mate in om donateurs en fondsen aan te spreken en aan de doelstelling van de stichting te binden. De Raad is bijzonder dankbaar voor een groot aantal schenkingen, legaten en erfenissen.

De remuneratiecommissie hield een functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder. Daarin wordt jaarlijks aandacht besteed aan de gemaakte afspraken en de voortgang daarin. Daarnaast waren er ook regelmatig meer informele contacten voor evaluatie en consultatie.

De beleggingscommissie -die functioneert onder verantwoordelijkheid van de directeur-bestuurder- heeft twee externe leden en één waarnemer vanuit de Raad van Toezicht. De commissie kwam driemaal bijeen. Onderwerpen van gesprek waren analyses van de beleggingsportefeuille en van de mogelijkheden voor duurzame beleggingen.

Minimaal twee leden van de Raad ontmoeten jaarlijks de Ondernemingsraad. Dit jaar spraken we over de jaarstukken, het welzijn van de medewerkers en de toekomst van de organisatie.

We constateren met plezier dat het monumentale erfgoed van de stichting in goede staat is en -indien het zich ervoor leent- ook actief gebruikt wordt. Zoveel mogelijk stimuleren we bij restauraties en andere werkzaamheden evenals investeringen in duurzaamheid. De uitbreiding van de Raad met een lid dat deskundig is op het gebied van deze portefeuille is, zoals hierboven genoemd, in voorbereiding.

De provincie Utrecht geldt als een belangrijke stakeholder van de Stichting. Het jaarlijks bestuurlijk overleg met de provincie Utrecht waaraan de voorzitter deelneemt vond ook in 2024 plaats. Door deelname van de voorzitter geven wij invulling aan de afspraak dat wij ons actief inzetten voor de doelstelling van de stichting.

De Raad constateert dat de doelstelling van de stichting om natuur, landschap en erfgoed te beschermen meer dan ooit actueel is, gedeeld wordt, en succesvol is. We zien dat aan een stijgend aantal donaties in allerlei vormen en de nauwe betrokkenheid van omwonenden, vrijwilligers en bedrijven uit de provincie.

We stellen vast dat de organisatie op koers ligt op basis van een in 2022 opnieuw vastgestelde en aangescherpte visie met een heldere focus op de uitbreiding van natuur, een goed beheer van onze eigendommen, een stevige verankering in de Utrechtse samenleving en een hoge medewerkers- en vrijwilligerstevredenheid en een gezonde financiële huishouding. Om deze rol en positie te blijven vervullen heeft de stichting nog voldoende uitdagingen. Behoud, beheer en ontwikkeling van natuur en erfgoed in de provincie kennen nog vele uitdagingen die het hoofd geboden moeten worden. Onze ambities voor de toekomst blijven onverminderd groot en groen!

Namens de Raad van Toezicht,

Hans Brug

Voorzitter Raad van Toezicht

Jaarrekening 2024

BALANS

na resultaatbestemming

	31 december 2024	31 december 2023
ACTIVA		
1. Materiële vaste activa	1.088.368	1.104.890
2. Financiële vaste activa	400.000	400.000
	<u>1.488.368</u>	<u>1.504.890</u>
3. Vorderingen en overlopende activa	6.194.858	4.518.748
4. Effecten	15.958.632	13.949.847
5. Liquide middelen	4.386.066	6.751.510
	<u>26.539.556</u>	<u>25.220.105</u>
Totaal	<u>28.027.924</u>	<u>26.724.995</u>
PASSIVA		
<i>Reserves en fondsen</i>		
6. Reserves		
- Continuïteitsreserve	9.166.400	11.138.948
- Reserve indexering tweede tranche VGG	377.708	0
- Reserve terugkoop erfpacht	6.638.480	6.221.097
- Reserve aankopen	6.838.062	6.423.390
7. Fondsen		
- Fonds lopende projecten	68.178	78.703
- Fondsen beheer	107.188	125.338
- Fonds Bomenrijkdom	143.166	0
- Fondsen op Naam	85.454	48.506
	<u>23.424.635</u>	<u>24.035.982</u>
8. Langlopende schulden	1.647.021	0
9. Kortlopende schulden	2.956.268	2.689.013
	<u>4.603.289</u>	<u>2.689.013</u>
Totaal	<u>28.027.924</u>	<u>26.724.995</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
BATEN			
Baten van particulieren	2.820.976	1.745.000	2.059.121
Baten van bedrijven	170.625	140.000	246.790
Baten van loterijorganisaties	937.500	937.500	937.500
Baten van subsidies van overheden	5.841.108	4.174.006	6.168.411
Baten van andere org. zonder winststreven	356.864	162.500	381.771
Baten uit bezit	3.273.534	2.903.004	2.851.499
Baten als tegenprestatie voor producten/diensten	644.124	643.382	1.089.206
Overige baten	225.078	38.000	451.869
Totaal van de baten	14.269.809	10.743.392	14.186.167
LASTEN			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
Verwerving	1.123.459	1.055.400	635.901
Beheer & openstelling gebieden	3.840.982	3.911.211	2.613.292
Instandhouding gebouwen	1.585.261	1.630.072	1.413.429
Draagvlak	992.703	992.519	1.223.791
Strategie en Innovatie	567.223	510.598	472.583
Projecten	1.774.380	1.360.000	4.167.875
Bijzondere last	3.333.333	0	0
Totaal van bestedingen aan doelstellingen	13.217.341	9.459.800	10.526.871
Wervingskosten	606.146	333.300	477.076
Kosten beheer en administratie	1.515.517	1.340.559	1.211.103
	2.121.663	1.673.859	1.688.179
Totaal van de lasten	15.339.004	11.133.659	12.215.050
Saldo voor financiële baten en lasten	-1.069.195	-390.267	1.971.117
Saldo financiële baten en lasten	457.848	88.200	846.999
Saldo van baten en lasten voor resultaatbestemming	-611.347	-302.067	2.818.116

KASSTROOMOVERZICHT

	2024	2023
Resultaat boekjaar voor financiële baten en lasten	-1.069.195	1.971.116
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	103.857	150.452
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie vorderingen en overlopende activa	-1.676.110	-408.122
Mutatie schulden op korte termijn	267.255	-833.328
Mutatie langlopende schulden	1.647.021	-22.428
Mutatie werkkapitaal	238.166	-1.264
Kasstroom uit operationele activiteiten	-727.172	858
Investerings in materiële vaste activa	-87.335	-354.878
Desinvesteringen materiële vaste activa	-	-
Mutatie effecten	-1.550.937	-9.588.406
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.638.272	-9.943
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
Netto kasstroom	-2.365.444	-9.085.595
Liquide middelen begin boekjaar	6.751.510	15.837.105
Liquide middelen einde boekjaar	4.386.066	6.751.510
Toename resp. afname liquide middelen	-2.365.444	-9.085.595

TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Algemene toelichting

Activiteiten

De stichting heeft overeenkomstig artikel 2 in haar statuten als doel: het bevorderen van het natuur- en landschapsschoon en cultuurhistorie in de provincie Utrecht, waaronder de instandhouding en het beheer van rijksmonumenten in eigendom. Onder natuur- en landschapsschoon en cultuurhistorie wordt verstaan al datgene wat tot de aantrekkelijkheid van het landschapsbeeld bijdraagt, waartoe mede kunnen worden gerekend de merkwaardigheden op het gebied der natuurhistorie en de voortbrengselen van menselijke werkzaamheid, welke door hun vorm, ligging of ouderdom de waarde van het landschapsbeeld verhogen.

Continuïteitsveronderstelling

De financiële positie van de stichting is positief op basis van de liquiditeitspositie, de vermogenspositie, de ontwikkeling van het exploitatiesaldo en de meerjarenverwachting.

Deze jaarrekening is dientengevolge opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vestigingsadres

Stichting Het Utrechts Landschap is feitelijk gevestigd op aan de Bunnikseweg 39, 3732 HV de Bilt en staat geregistreerd in het handelsregister met nummer 41177576.

Gebruik van schattingen

Bij de totstandkoming van de jaarrekening van de stichting moet het bestuur schattingen maken en aannames doen. Deze schattingen en aannames zijn van invloed op de gerapporteerde activa en passiva, de vermelding van de niet uit de balans blijkende activa en passiva op balansdatum en op de opbrengsten en kosten in de periode waarover wordt gerapporteerd.

De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen en aannames. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen en schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien alsmede in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de leden van de Raad van Toezicht, het bestuur en andere

sleutelfunctionarissen binnen de stichting en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

De stichting heeft de volgende verbonden partijen uit hoofde van de Raad van Toezicht en het bestuur:

Stichting De Utrechtse Molens te De Bilt (hierna: SDUM): heeft als doel het in eigendom verwerven en in stand houden van molens en aanverwante objecten in de provincie Utrecht en het beschermen van de molenbiotoop. De stichting heeft met SDUM een samenwerkingsrelatie, SDUM maakt voor de uitvoering van haar werkzaamheden deels gebruik van de werkorganisatie van de stichting. De kosten van deze werkorganisatie worden op basis van tijdsregistratie vermenigvuldigd met een (vastgesteld) bedrag per uur door de stichting bij SDUM in rekening gebracht.

Stichting Kasteel Loenersloot te De Bilt (hierna: SKL): heeft als doel het in stand houden van het kasteel Loenersloot en het in stand houden en restaureren van monumenten. De stichting heeft met SKL een samenwerkingsrelatie, SKL maakt voor de uitvoering van haar werkzaamheden deels gebruik van de werkorganisatie en de directeur-rentmeester van de stichting. De kosten van deze werkorganisatie worden op basis van tijdsregistratie vermenigvuldigd met een (vastgesteld) bedrag per uur door de stichting bij SKL in rekening gebracht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

Deze jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ650 'Fondsenwervende instellingen'.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Alle bedragen zijn vermeld in euro's.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van voorgaand jaar.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn opbrengsten en/of kosten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen op basis van de lineaire methode en op basis van de economische levensduur inschatting. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Materiële vaste activa

De verwervingen die in het kader van de doelstelling van de stichting plaatsvinden en waarmee niet duurzaam genereren van opbrengsten wordt beoogd, worden pm (zijnde de lagere realiseerbare waarde) gewaardeerd en de aanschaffingskosten worden direct ten laste van de staat van baten en lasten gebracht. Eventuele uit het beheer van deze verwervingen voortvloeiende opbrengsten hebben geen causale relatie met de redenen voor aanschaffing en zijn niet voldoende om de totale aan het beheer verbonden kosten te dekken. Voor deze aanschaffingen bestaat geen voornemen tot vervreemding en/of vervanging op korte of lange termijn.

Overige aanschaffingen, die bedoeld zijn om de werkzaamheden van de stichting duurzaam te dienen en die een bijdrage leveren aan het genereren van opbrengsten of het beperken van toekomstige kosten, worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of tegen de lagere realiseerbare waarde, onder aftrek van lineair berekende afschrijvingen op basis van economische en/of technische levensduur en rekening houdend met een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en zijn als volgt voor de verschillende categorieën:

- Transportmiddelen: 7/10/12,5/20%
- Inventaris gereedschappen: 20/33,3%

Financiële vaste activa

Leningen u/g

Leningen u/g worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Bijzondere waardeverminderingen

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde van het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Na eerste verwerking gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden statisch bepaald.

Effecten

Effecten worden – indien deze een beursnotering kennen – bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Daarna worden effecten ook gewaardeerd tegen de reële waarde. Dit is gelijk aan de beurswaarde.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves en fondsen

Reserves

Om de continuïteit van de organisatie te waarborgen acht het bestuur van de stichting het noodzakelijk een continuïteitsreserve aan te houden (streven is € 10 miljoen, dit is circa 1x de jaarkosten van de organisatie, exclusief aankopen en projecten). Hiermee is voldaan aan de Richtlijn Reserves Goede Doelen van de VFI en het CBF-reglement. De continuïteitsreserve wordt gemuteerd via de resultaatbestemming.

De reserve terugkoop erfpacht dient ter financiering van de (eventuele) terugkoop van in het verleden in erfpacht uitgegeven opstallen (met inbegrip van de in de tussenliggende perioden opgetreden waardemutaties als gevolg van contractuele bepalingen). Bij aflopende erfpachtcontracten heeft Utrechts Landschap in veel gevallen een verplichting tot (terug)koop van deze opstallen. Dotatie vindt plaats op basis van 25% van de jaarlijkse erfpachtbaten. Voor deze reserve geldt een maximum van € 10 miljoen.

Om aankopen natuurgebieden (mede) te kunnen financieren worden gedoteerd aan de reserve aankopen ontvangen giften en nalatenschappen voor zover er door de schenker/erflater niet een andere bestemming is aangewezen (anders een bestemmingsfonds, zie onder 'fondsen'); vanwege de onvoorspelbaarheid van beschikbaar komen van gronden is er geen meerjarenplanning voor aankopen op te stellen.

Fondsen

Dit betreft delen van het vermogen van de stichting waaraan door derden voorwaarden zijn gesteld voor de aanwending. Aanwendingen van dit vermogen, alsmede toevoegingen, worden via de resultaatbestemming verwerkt.

Fondsen beheer zijn gevormd vanuit de ontvangen (eeuwigdurende) afgekochte onderhoudsbijdragen van gemeenten voor beheergebieden.

Fondsen op Naam zijn door personen of stichtingen gedoteerde bijdragen met een specifieke bestemming.

Fonds lopende projecten betreft een fonds voor nog niet uitgegeven ontvangsten op projecten die nog niet zijn afgerond.

Schulden op lange termijn

Schulden op lange termijn worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden op lange termijn worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden op lange termijn worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden op lange termijn in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Dit is meestal gelijk aan de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en de lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn, baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten uit eigen fondsenwerving

De baten uit eigen fondsenwerving worden toegerekend aan en verantwoord in de verslagperiode waarin deze ontvangen/toerekenbaar zijn. Uitzondering hierop zijn de baten uit nalatenschappen die worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Eventuele verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden in het boekjaar opgenomen bij einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van het blote eigendom.

Baten van loterijorganisaties

Baten van de Nationale Postcode Loterij (NPL) worden in het jaar van ontvangst verantwoord. In het contract met deze loterijorganisatie staat dat de NPL per jaar 'uitsluitend een door haar te bepalen bedrag uit de afdracht van loterijtrekkingen uit zal laten keren'. Dit bedrag wordt in het jaar volgend op het jaar waarop de bate betrekking heeft door de loterijorganisatie uitgekeerd. Derhalve wordt dit ontvangen bedrag in het jaar van ontvangst verantwoord.

Subsidiebaten

Subsidiebaten voor verwervingen en projecten en de daarmee samenhangende lasten worden verantwoord naar rato van de voortgang. De voortgang van het project of de verwerving wordt bepaald aan de hand van de hiervoor gemaakte kosten. De ontvangen overheidssubsidies voor de exploitatie en beheer natuurterreinen worden vastgesteld voor meerdere jaren. Deze subsidies worden in jaarlijks gelijke delen over de subsidieperiode in de staat van baten en lasten verwerkt.

Baten uit huur en (erf)pacht

De baten uit huur en (erf)pacht worden toegerekend aan en verantwoord in de verslagperiode waarin deze ontvangen/toerekenbaar zijn.

Bij verkoop van een in erfpacht uitgegeven opstal door de huidige erfpachter aan een nieuwe erfpachter kunnen partijen Utrechts Landschap verzoeken een nieuwe erfpachtovereenkomst op te stellen. De nieuwe erfpachtcanon die wordt afgesloten met de nieuwe erfpachter is gebaseerd op de huidige economische waarde, en kan lager zijn dan de nog lopende erfpachtverplichting van de verkopende erfpachter. In deze gevallen ontvangt Utrechts Landschap van de verkopende partij een afkoopsom voor de in de toekomst

gederfde erfpachtinkomsten. Deze afkoopsommen worden verwerkt als bate in de verslagperiode waarin deze ontvangen/toerekenbaar is.

Overige baten

De overige baten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn, baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan deze verslagperiode toegerekend en zijn verantwoord onder de overige baten.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De stichting heeft voor haar werknemers een toegezegd pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen gebaseerd op middelloonregeling berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de stichting. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij BPL Pensioen. De stichting betaalt hiervoor premies waarvan 75% door de werkgever wordt betaald en 25% door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. De actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds was in december 2024 115,2%. De beleidsdekkingsgraad (gemiddelde) over de laatste twaalf maanden was in december 2024 117,6%. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. De pensioenregeling is dientengevolge verwerkt als toegezegde bijdrageregeling ('verplichtingenbenadering').

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de immateriële en materiële vaste activa worden bepaald met in achtname van de reeds vermelde grondslagen van waardering inzake de immateriële en materiële vaste activa

Lasten

Besteed aan doelstellingen, wervingskosten en kosten beheer en administratie

De kosten worden bepaald met inachtname van hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking

hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het verslagjaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan deze verslagperiode toegerekend en zijn verantwoord onder de overige kosten.

In het kader van de doelstelling worden gronden aangeschaft met het doel deze zelf te beheren. In de branche is het gebruikelijk om deze aankopen direct via de exploitatie te verwerken, conform RJ 650.201. De investering wordt hierbij ineens ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Financiële baten en lasten

De rentebaten betreffen de op het verslagjaar betrekking hebbende renteopbrengsten over banktegoeden. De rentelasten betreffende de op het verslagjaar betrekking hebbende rentelasten over banktegoeden en schulden op lange termijn. De baten uit beleggingen gerealiseerd en ongerealiseerd worden toegerekend aan de (verslag)periode waarop deze betrekking hebben.

Grondslagen voor de verdeling van uitvoeringskosten eigen organisatie

Utrechts Landschap baseert zich op de richtlijn van Goede Doelen Nederland voor de verdeling van uitvoeringskosten van de eigen organisatie.

Kostensoort	Toerekening aan Beheer & Administratie
Directie	100% Beheer & administratie
Afdeling Bedrijfsvoering	100% Beheer & administratie
Salarisadministratie	100% Beheer & administratie
Personeelskosten	Voor zover niet toerekenbaar aan doelstelling
ICT	Voor zover niet toerekenbaar aan doelstelling
Huisvesting/facilitair	Voor zover niet toerekenbaar aan doelstelling
Juridische kosten	Voor zover niet toerekenbaar aan doelstelling
Verzekeringen	Voor zover niet toerekenbaar aan doelstelling

TOELICHTING OP DE BALANS

	31 december 2024	31 december 2023
1. Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	PM	PM
Transportmiddelen	685.237	735.911
Inventaris, gereedschappen en automatisering	403.131	368.979
	<u>1.088.368</u>	<u>1.104.890</u>

<u>Mutatie-overzicht:</u>	<u>Transportmiddelen</u>	<u>Inventaris & machines</u>	<u>Totaal</u>
Boekwaarde per 1 januari	735.911	368.979	1.104.890
Investerings	29.100	58.235	87.335
Desinvesteringen	-1.600	-55.342	-56.942
Desinvesteringsafschrijvingen	1.600	55.342	56.942
Afschrijvingen	<u>-79.774</u>	<u>-24.083</u>	<u>-103.857</u>
Boekwaarde per 31 december	685.237	403.131	1.088.368

Transportmiddelen worden in verschillende termijnen afgeschreven, variërend van acht tot vijftien jaar. Machines worden afgeschreven in vijf tot tien jaar en inventaris in tien jaar. In 2024 is met name geïnvesteerd in nieuw kantoormeubilair en in nieuwe vervoermiddelen.

	31 december 2024	31 december 2023
2. Financiële vaste activa		
Leningen u/g	400.000	400.000

<u>Mutatie-overzicht:</u>	
Boekwaarde 1 januari	400.000
Mutaties	<u>0</u>
Boekwaarde 31 december	<u>400.000</u>

Dit betreft een in 2008 verstrekte aflossingsvrije hypothecaire geldlening met een looptijd van 30 jaar en een vaste rentevoet van 4%. Ter extra zekerheid is op het in erfpacht uitgegeven opstal het recht van eerste hypotheek gevestigd voor een bedrag van € 640.000.

	31 december 2024	31 december 2023
3. Vorderingen en overlopende activa		
Vorraden infocentra	29.996	31.528
Debiteuren	447.614	296.099
Voorziening dubieuze debiteuren	-86.900	-53.030
Te ontvangen omzetbelasting	284.780	127.064
Nog te ontvangen toekenningen	113.650	236.476
Nog te ontvangen subsidies	4.410.326	3.405.040
Vooruitbetaalde bedragen	118.689	95.132
RC de Utrechtse Molens	135.813	57.426
RC Kasteel Loenersloot	9.294	32.654
Overige vorderingen	731.596	290.358
	<u>6.194.858</u>	<u>4.518.748</u>

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van < 1 jaar behoudens subsidie-gerelateerde vorderingen. Deze variëren in looptijd en zijn mede afhankelijk van de aard/omvang van de subsidieprojecten.

De post Nog te ontvangen subsidies bestaat nagenoeg volledig uit subsidies die door de provincie Utrecht zijn verstrekt en omvat onder andere de SNL toekenning (€ 2.281k) die jaarlijks achteraf wordt uitgekeerd en de subsidie SPUK Amerongse Bovenpolder, die ultimo 2024 € 1.474k bedraagt. Onder de overige vorderingen is € 347k opgenomen voor nog te ontvangen baten uit nalatenschappen (2023: € 80k). Daarnaast is ultimo 2024 onder deze post een bedrag van € 82k verantwoord dat in depot bij de notaris zit (2023: 0).

	31 december 2024	31 december 2023
4. Effecten		
Aandelen	2.975.332	2.788.261
Obligaties	12.983.300	11.161.586
	<u>15.958.632</u>	<u>13.949.847</u>

Mutatie-overzicht effecten

	Aandelen	Obligaties	Totaal
- Stand 1 januari	2.788.261	11.161.585	13.949.846
Aankopen	1.994.206	2.000.000	3.994.206
	-		
Verkopen	2.055.520	-300.000	-2.355.520
Koersresultaat	248.385	121.714	370.099
Stand 31 december	<u>2.975.332</u>	<u>12.983.299</u>	<u>15.958.631</u>

Voor een analyse van het beleggingsrendement, zie financiële baten en lasten.

	31 december 2024	31 december 2023
5. Liquide middelen		
Betaalrekeningen	1.403.441	4.293.288
Spaarrekeningen	2.981.385	2.456.684
Kasgelden	1.240	1.539
	<u>4.386.066</u>	<u>6.751.510</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de stichting.

Bestemmingsreserves en -fondsen

Mutatie-overzicht reserves en fondsen	1-1-2024	dotatie	onttrekking	31-12-2024
Continuïteitsreserve	11.138.948		-1.972.549	9.166.400
Reserve terugkoop erfpacht	6.221.097	417.383		6.638.480
Reserve aankopen	6.423.390	1.538.131	-1.123.459	6.838.062
Reserve indexering 2e tranche VGG	0	377.708		377.708
Fondsen beheer	125.338		-18.150	107.188
Fonds lopende projecten	78.703	0	-10.525	68.178
Fonds bomerijkdom	0	151.516	-8.350	143.166
Fondsen op Naam	48.506	52.542	-15.594	85.454
Totaal	24.035.982	2.537.280	-3.148.627	23.424.635

Fondsen op Naam	1-1-2024	dotatie	onttrekking	31-12-2024
Huising/de Stigter Fonds	48.506	1.727	-15.594	34.639
Jan Achterberg Fonds	0	50.815		50.815
Totaal	48.506	52.542	-15.594	85.454

Aan de reserve terugkoop erfpacht wordt jaarlijks 25% van de erfpachtopbrengsten gedoteerd. In 2024 heeft geen terugkoop van erfpacht plaatsgevonden.

Aan de reserve aankopen zijn alle gelden onttrokken die te maken hebben met de aankoop van nieuwe natuur in 2024. De dotatie omvat naast de baten uit nalatenschappen en giften ook de subsidie voor afwaardering van gebieden.

De reserve indexering 2^e tranche VGG betreft de maximale indexering van de last die voortvloeit uit de schikking met de VGG over de gehele resterende looptijd.

Utrechts Landschap biedt de mogelijkheid aan van een Fonds op Naam. Een Fonds op Naam is een grotere schenking met een gerichte opdracht. Een Fonds op Naam biedt (vermogende)

particulieren, maar ook bedrijven en stichtingen de mogelijkheid op deze persoonlijke wijze het werk van het Utrechts Landschap structureel te ondersteunen.

De schenker bepaalt zelf de naam van het fonds en de doelstelling. De schenker kan ook zelf bepalen hoeveel geld het fonds uitgeeft. Het doel van het Fonds op Naam moet wel passen binnen de doelstelling van het Utrechts Landschap.

	31 december 2024	31 december 2023
8. Langlopende schuld	1.647.021	0
<u>Mutatie-overzicht:</u>		
Boekwaarde 1 januari	0	0
Hoogte schuld	3.415.771	0
Eerste betaling	-1.768.750	0
Boekwaarde	1.647.021	0

Natuurmonumenten en de Provinciale Landschappen hebben in 2024 een schikking getroffen met de Vereniging Gelijkberechtiging naar aanleiding van ontvangen subsidies voor de verwerving van natuurterreinen ten behoeve van natuurbescherming.

Natuurmonumenten en de Provinciale Landschappen zullen in het kader van de schikking in totaal circa € 77 miljoen storten in een door de VGG op te richten fonds. Met de middelen in het fonds zal het particuliere natuurbeheer in Nederland een extra impuls krijgen. In het boekjaar 2024 is reeds € 40 miljoen gestort (deel Utrechts Landschap € 1.769K). Per 31 december 2024 is derhalve nog € 37 miljoen te betalen (deel Utrechts Landschap € 1.647k). De tweede betaling ad € 37 miljoen wordt voorafgaand aan de betaling geïndexeerd, tegen peildatum 1 januari 2023. Indexering vindt plaats op grond van het CBS indexcijfer 'CPI alle huishoudens'. De jaarlijkse indexering wordt jaarlijks als rentelast verwerkt in het resultaat van het betreffende jaar en tegelijkertijd jaarlijks toegevoegd aan de schuld op lange termijn. De tweede betaling moet uiterlijk 1 januari 2032 door de terreinbeheerorganisaties (hierna: TBO's) worden voldaan. De maximaal verschuldigde indexatie bedraagt 3,5% per jaar.

Per 31 december 2024 bedraagt de maximale restand looptijd 7 jaar. De totale impact van de indexering is derhalve maximaal 7 jaren indexering. De TBO's hebben een recht van vervroegde betaling van (een deel van) de verschuldigde bedragen in dit kader.

	31 december 2024	31 december 2023
9. Kortlopende schulden		
Crediteuren	932.277	753.971
Af te dragen loonheffingen en sociale lasten	89.533	96.335
Waarborgsommen	467.149	469.080
Schulden terzake van pensioenen	86.810	38.951
Nog te betalen vakantiegeld/- dagen	278.381	252.452
Nog te betalen bedragen	226.047	468.626
Vooruitontvangen bedragen en subsidies	873.800	457.235
Overige kortlopende schulden	2.271	152.363
	<u>2.956.268</u>	<u>2.689.013</u>

De kortlopende schulden hebben een looptijd van < 1 jaar.

Niet uit de balans blijkende activa

Met ingang van boekjaar 2024 is een langlopende schuld opgenomen in verband met de schikking tussen Natuurmonumenten/Provinciale Landschappen (TBO's) met de VGG. Mochten de TBO's onverhoopt in de toekomst toch nog subsidies en/of de rente daarover moeten terugbetalen, dan kunnen zij onder bepaalde omstandigheden aanspraak maken op terugbetaling van (een deel van) het door de TBO's aan het Fonds betaalde bedrag. Voor die situatie heeft het Fonds zekerheid gesteld aan de TBO's in de vorm van de toekomstige vestiging van een pandrecht ten behoeve van de TBO's voor maximaal € 37 miljoen plus de indexering op grond van het CBS indexcijfer 'CPI alle huishoudens', reeks 2015=100. Er geldt een maximale indexering van 3,5% per jaar.

Erfpachtcanons

De looptijd van erfpachtovereenkomsten is in de meeste gevallen 30 jaar. De gemiddelde einddatum van lopende overeenkomsten is 2041. De nominale waarde van de nog te ontvangen erfpachtcanons bedraagt ultimo 2024 € 29.073.000.

De opgebouwde rechten < 1 jaar bedragen € 1.309.000

De opgebouwde rechten > 1 jaar en < 5 jaar bedragen € 5.197.000

De opgebouwde rechten > 5 jaar bedragen € 22.567.000

Huur

De looptijden van de meeste huren variëren van aflopend 5 jaar tot onbepaalde tijd.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Erfpacht – terugkoopverplichting

Door de stichting zijn percelen in erfpacht uitgegeven, waarbij een terugkoopverplichting tegen bouwkundige waarde bestaat bij afloop van de erfpachtovereenkomst. De waarde van de terugkoopverplichtingen erfpacht bedraagt ca € 37 mln.

Investeringsverplichtingen

Ultimo 2024 zijn er geen investeringsverplichtingen aangegaan.

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

De stichting vormt met Stichting de Utrechtse Molens en Stichting Kasteel Loenersloot een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond van de invorderingswet is de stichting hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake de door de combinatie verschuldigde belasting.

Door de stichting wordt met de Stichting De Utrechtse Molens en Stichting Kasteel Loenersloot via de rekening-courantverhouding afgerekend.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Beschermers	993.489	1.150.000	987.750
Periodieke schenkingen	276.642	200.000	183.511
Giften - geoormerkt	480.430	0	522.749
Giften - niet geoormerkt	37.014	20.000	25.341
Nalatenschappen	1.033.401	375.000	339.770
Baten van particulieren	2.820.976	1.745.000	2.059.121

In 2024 telde Utrechts Landschap ruim 36 duizend beschermers. Dit aantal is de laatste jaren stabiel. De baten uit periodieke schenkingen zijn toegenomen doordat meer mensen periodiek zijn gaan schenken en één daarvan doet jaarlijks een grote schenking.

De geoormerkte giftten van particulieren bestaan voornamelijk uit giftten voor aankopen van natuur en voor het project Bomenrijkdom ter bevordering van de aanplant van nieuwe bomen.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Baten van bedrijven	170.625	140.000	246.790

In 2023 ontving Utrechts Landschap een aantal grote eenmalige giftten van bedrijven voor projecten. In 2024 heeft zich dat minder voorgedaan.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Baten van loterijorganisaties	937.500	937.500	937.500

De baten van loterijorganisaties betreft de bijdrage van de Nationale Postcodeloterij vanuit het meerjarig partnerschap.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
SNL - provincie Utrecht	2.271.168	2.269.744	2.275.812
Exploitatie subsidie - provincie Utrecht	929.723	919.262	892.487
Sim subsidie - RCE	200.293	236.000	175.421
Beheersubsidies	687.537	489.000	538.265
Projectsubsidies	1.355.222	260.000	1.786.452
Overige subsidies	397.165		499.974
Baten van subsidies van overheden	5.841.108	4.174.006	6.168.411

De SNL subsidie, exploitatie subsidie en Sim (Subsidie instandhouding monumenten) en beheersubsidies zijn structureel, met uitzondering van een eenmalige vergoeding voor natuurbeheer Zwarte Goor die onder Beheersubsidies is verantwoord. De project- en overige subsidies zijn incidenteel.

De projectsubsidies bestaan onder andere uit bijdragen aan het project in de Amerongse Bovenpolder (€ 1.120k).

De overige subsidies zijn met name eenmalige subsidies voor afwaardering van aangekochte gronden ten behoeve van nieuwe natuur (functieverandering).

De Sim subsidie (Subsidie instandhouding monumenten) is lager dan begroot omdat er in 2024 minder Sim werkzaamheden zijn uitgevoerd dan waarvoor subsidie was aangevraagd.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Baten van andere org. zonder winststreven	356.864	162.500	381.771

Dit betreft de bijdragen van vermogensfondsen en andere partijen zonder winststreven voor specifieke projecten.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Erfpacht	1.669.531	1.431.809	1.407.551
Huur	940.761	970.395	885.096
Pacht en terreinhuur	340.262	300.800	291.252
Natuurbegraafplaats	322.980	200.000	267.600
Baten uit bezit	3.273.534	2.903.004	2.851.499

In de baten uit erfpacht is een eenmalige bate opgenomen van € 193k in verband met de conversie van een erfpachtcontract.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Beheervergoedingen derden	82.491	58.500	59.294
Houtverkoop	43.534	65.000	59.673
Verhuur vergaderzalen en vakantiewoning	190.129	166.600	207.584
Vergunningen/ toestemmingen	28.309	25.000	25.634
Omzet winkel en infocentra	125.243	125.800	94.586
Landschapsproducten	16.432	42.800	16.912
Excursies en evenementen	55.852	44.600	57.091
Overige baten tegenprestaties	102.134	115.082	568.432
producten/ diensten	644.124	643.382	1.089.206

Onder overige baten tegenprestaties zijn baten ontvangen voor diverse opdrachten en projecten waarin Utrechts Landschap wordt ingeschakeld door andere partijen om expertise of advies te leveren of specialistisch werk uit te voeren. In 2023 is een incidentele vergoeding ontvangen van de provincie Utrecht voor het storten van grond in de Elster Buitenwaarden ter hoogte van € 444k.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Overige baten	225.078	38.000	451.869

Onder deze post zijn verschillende, voornamelijk incidentele baten verantwoord, zoals een vergoeding voor achterstallig onderhoud van een aangekocht perceel.

Lasten

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Verwerving			
Aankopen	1.092.770	1.000.000	547.868
Personele lasten	0	0	51.888
Bijkomende kosten verwerving	30.689	55.400	36.145
Totaal	1.123.459	1.055.400	635.901

Er zijn drie aankooptransacties verricht in 2024, te weten een perceel in Zeist, bospercelen en een park in Driebergen en een natuurterrein in Rhenen. Standaard wordt voor aankopen een bedrag van 1 miljoen euro begroot, om uitdrukking te geven aan de ambitie uit het meerjarenbeleidsplan om actief te verwerven. Het begrote bedrag is geen target of minimaal of maximaal budget.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Beheer & openstelling gebieden			
Personele lasten	1.641.829	1.734.911	975.089
Materiële kosten terreinbeheer & openstelling	1.777.655	1.829.500	1.380.755
Wagenpark	135.865	107.700	100.231
Afschrijvingen	159.199	10.000	40.476
Overige kosten	126.434	229.100	116.741
Totaal	3.840.982	3.911.211	2.613.292

De personele lasten zijn lager dan begroot in verband met een vacature begin 2024. De afschrijvingslasten zijn met ingang van 2024 volledig toegerekend aan de categorie waar ze betrekking op hebben.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Instandhouding gebouwen			
Personele lasten	488.539	626.372	537.641
Materiële kosten	954.204	815.700	701.836
Juridisch en advieskosten	110.850	168.900	147.638
Overige kosten	31.668	19.100	26.314
Totaal	1.585.261	1.630.072	1.413.429

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Draagvlak			
Personele lasten	534.251	630.219	857.633
Publiciteit, communicatie, vrijwilligers	369.117	235.000	298.080
Overige kosten	89.335	127.300	68.078
Totaal	992.703	992.519	1.223.791

De kosten voor opleidingen en kleding vrijwilligers zijn in de begroting opgenomen onder projecten. Dit betreft dus een verschuiving van kosten.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Projecten			
Totaal	1.774.380	1.360.000	4.167.875

Ook in 2024 zijn er meerdere projecten uitgevoerd. De grootste uitgaven zijn gedaan voor de ontwikkeling van moeras en kwelgeul Amerongse Bovenpolder (ruim € 1,1 miljoen in 2024). Overige projecten zijn onder andere de herinrichting van Zwarte Goor Juliusput, natuurontwikkeling de Lage Grond, het aanleggen van het vlonderpad en het verbeteren van het bezoekerscentrum in natuurgebied de Blauwe Kamer.

Strategie en Innovatie

Personele lasten

Overige kosten

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
	437.687	357.798	398.613
	129.536	152.800	73.970
Totaal	567.223	510.598	472.583

Bijzondere last

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Totaal	3.333.333	0	0

In het kader van de schikking met de Vereniging Gelijkberechtiging Grondbezitters storten Natuurmonumenten en de Provinciale Landschappen in totaal circa € 77 miljoen in een door de VGG op te richten fonds. Met de middelen in het fonds zal het particuliere natuurbeheer in Nederland een extra impuls krijgen. Zie ook de toelichting bij de langlopende schuld.

Wervingskosten

Personele lasten

Beschermersbinding en -werving

Kantoor- en algemene kosten

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
	263.453	8.200	225.156
	280.678	312.900	210.641
	62.015	12.200	41.279
Totaal	606.146	333.300	477.076

De totale wervingskosten bedragen 3,9% (2023: 4,0%) van de totale lasten. Dit is onder de door de organisatie vastgestelde grens van 5%, conform de richtlijnen van het CBF.

Kosten beheer en administratie

Personele lasten

ICT/telefonie

Huisvestingskosten

Lidmaatschappen & contributies

Wagenpark

Afschrijvingskosten

Overige kosten

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
	634.403	594.959	546.285
	394.722	216.100	232.958
	95.497	87.000	102.426
	70.705	71.500	72.457
	16.839	50.600	48.887
	0	160.000	103.785
	303.351	160.400	104.305
Totaal	1.515.517	1.340.559	1.211.103

De kosten van ICT zijn hoog in 2024 in verband met onder andere de migratie van de ICT naar Microsoft 365 en de overgang van de HR- en salarisadministratie van ADP naar Afas. De afschrijvingskosten zijn in 2024 in tegenstelling tot begroot verdeeld over de doelstellingen om zo te komen tot een juistere allocatie van de uitgaven.

De totale kosten Beheer en administratie bedragen 10,1% (2023: 9,9%) van de totale lasten. Dit is onder de grens van 15% die door de organisatie is vastgesteld, conform de richtlijnen van het CBF.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Financiële baten			
Rentebaten	96.614	20.000	79.775
Bruto dividenden	149.237	0	41.228
(On-)gerealiseerde koersresultaten	482.486	105.000	792.122
Totaal	728.337	125.000	913.125

Zowel in 2024 als in 2023 is een positief koersresultaat behaald op zowel obligaties als aandelen.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Financiële lasten			
Rentelasten	207.438	0	2.444
Bankkosten	30.720	29.700	25.495
Kosten van beleggingen	32.331	7.100	38.187
Totaal	270.489	36.800	66.126

De rentelast bestaat uit de indexering van de langlopende schuld.

Overige toelichtingen

Bezoldiging directie

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de stichting de Regeling beloning directeuren van goede doelen Nederland (GDN) ten behoeve van besturen en raden van toezicht. (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie in 2024 is niet gewijzigd ten opzichte van 2023.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn vallen binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag. De belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

Goede Doelen Nederland – Regeling beloning directeuren, geldig vanaf 1 januari 2020

Takenpakket directeur-rentmeester bestaat uit het geven van de dagelijkse leiding aan de drie stichtingen het Utrechts Landschap, de Utrechtse Molens en Kasteel Loenersloot.

<i>Blz.</i>	<i>Criterium</i>	<i>UL</i>	<i>Valt in categorie</i>	<i>Bijbehorende score</i>
5	Directe bestedingen	Omzet ordegrootte: 11 mio euro	III (maar aan ondergrens)	110
	Reserves en fondsen	Ca 25 mio euro	I	10
	Werknemers/vrijwilligers	Werknemers ca 60 fte Vrijwilligers ca 750 x 3 uur per week = ca 60 fte	II	50
6	Complexiteit	Uitvoeringsorganisatie	Volledige uitvoerende organisatie (natuurbeheer wordt concreet genoemd)	145
7	Aansturing vanuit koepel	Zelfstandig opererend	Zelfstandig opererend	80

	Toezicht op directie	toezichthoudend orgaan heeft uitsluitend toezichthoudende rol	Beleidsbepalend	80
8	Directiemodel	Eenhoofdige directie	Geen reductie	100%
	Totaalscore			475

BEZOLDIGING DIRECTIE

Naam	S.G. van Dockum
Functie	directeur-rentmeester

Dienstverband	2024
aard (looptijd)	Onbepaalde tijd
uren	37
parttime percentage	100
periode	01/01-31/12

Bezoldiging (EUR)	
Jaarinkomen	
brutosalaris	132.497
vakantiegeld	10.600
eindejaarsuitkering, 13e/14e mnd	0
variabele jaarinkomsten	0
Totaal jaarinkomen	143.097
Toegeestaan maximaal jaarinkomen (BSD score 475 -> functiegroep I)	163.473

SV lasten (werkgeversdeel)	12.884
Belastbare vergoedingen/bijtellings	588
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	30.901
Overige beloningen op termijn	0
Uitkeringen beëindiging dienstverband	0

Totaal bezoldiging 2024	187.470
Totaal bezoldiging 2023	175.945
Toegeestane maximale bezoldiging	202.706

Het jaarinkomen van de directeur (in loondienst) blijft binnen het maximum van EUR 163.473 (1 FTE/12 mnd) volgens de Regeling beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en raden van toezicht. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar de website www.goededoelennederland.nl.

Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum.

Toelichting bezoldiging (gewezen) topfunctionarissen ten toezichthouders

Beloning, belastbare onkostenvergoedingen en beloningen betaalbaar op termijn voor alle leden van de Raad van Toezicht bedroegen in 2024 0 euro.

Functie(s)	Aard van de functie	Naam	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Werkgeversdeel van voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	Datum aanvang dienstverband in het boekjaar	Datum einde dienstverband in het boekjaar	Omvang dienstverband (in FTE)
<i>Raad van Toezicht</i>								
Voorzitter	topfunctionaris	J. Brug		nihil				n.v.t.
Lid	topfunctionaris	M. Heins		nihil				n.v.t.
Lid	topfunctionaris	C. Panis		nihil				n.v.t.
Lid	topfunctionaris	D. Peters		nihil				n.v.t.
Lid	topfunctionaris	M. de Koe		nihil				n.v.t.
Lid	topfunctionaris	J. de Kroon		nihil				n.v.t.
Lid	topfunctionaris	H. Runhaar		nihil				n.v.t.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

In 2024 hebben zich geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen voorgedaan.

Ondertekening jaarrekening door de directie en de Raad van Toezicht

Namens de directie origineel ondertekend op 22 mei 2025,

drs. S.G. van Dockum, directeur-bestuurder

Namens Raad van Toezicht origineel ondertekend op 22 mei 2025,

prof.dr.ir. J. Brug, *voorzitter*

Ir. D. Peters

mevr. drs. C. Panis

mevr. M. Heins

ir. M. de Koe

prof. dr. J.C.J.M. de Kroon

mevr. dr. H.C. Dibbits

OVERIGE GEGEVENS

Voorstel resultaatbestemming

Het saldo van baten en lasten over 2024 wordt verwerkt overeenkomstig onderstaand opgenomen overzicht in de reserves en fondsen.

	Werkelijk 2024
Resultaatbestemming	
Continuïteitsreserve	-1.972.549
Reserve terugkoop erfpacht	417.383
Reserve aankopen	414.672
Reserve indexering 2e tranche schikking VGG	377.708
Fondsen op naam: Huising/de Stigter Fonds	-13.867
Fondsen op naam: Jan Achterberg Fonds	50.815
Fonds Bomenrijkdom	143.166
Fondsen beheer: De Zanderij	-18.150
Fonds lopende projecten	-10.525
Totaal resultaat	-611.347

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Toezicht heeft de jaarrekening 2024 goedgekeurd in haar vergadering van 22 mei 2025.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant bij de jaarrekening is opgenomen op de navolgende pagina's.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Het Utrechts Landschap

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2024 van Stichting Het Utrechts Landschap te De Bilt gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Het Utrechts Landschap per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Het Utrechts Landschap zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast onze jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het verslag van de raad van toezicht;
- de overige gegevens;
- de bijlagen.

Wij zijn op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, het verslag van de raad van toezicht, de overige gegevens en de bijlagen in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. In dit kader is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de stichtingsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar stichtingsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar stichtingsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen,
Stolwijk Registeraccountants & Belastingadviseurs B.V.

S.W.J. Stolwijk MSc RA

Bijlage: BEGROTING 2025

Als toekomstperspectief presenteren wij hier de begroting voor 2025.

	Begroting 2025
BATEN	
Baten van particulieren	1.715.000
Baten van bedrijven	160.000
Baten van loterijorganisaties	937.500
Baten van subsidies van overheden	4.099.072
Baten van andere org. zonder winststreven	0
Baten uit bezit	3.093.767
Baten als tegenprestatie	540.287
Overige baten	42.000
Totaal van de baten	10.587.626
LASTEN	
<i>Besteed aan doelstellingen</i>	
Verwerving	1.040.000
Beheer & openstelling gebieden	3.957.358
Instandhouding gebouwen	1.723.488
Draagvlak	849.807
Strategie en Innovatie	886.968
Projecten	797.500
Totaal van bestedingen aan doelstellingen	9.255.121
Wervingskosten	695.014
Kosten beheer en administratie	1.535.528
	2.230.542
Totaal van de lasten	11.485.663
Saldo voor financiële baten en lasten	-898.037
Saldo financiële baten en lasten	343.900
Saldo van baten en lasten voor resultaatbestemming	-554.137

Bijlage: Toelichting lastenverdeling

Toelichting bestedingen		Doelstellingen						Overig	Wervingskosten	Beheer en administratie	Totaal 2024	Begroot 2024	Totaal 2023
2024	Verwerving	Beheer & Openstelling	Instandhouding gebouwen	Draagvlak	Strategie	Projecten							
	1.119.606	1.764.737	914.394	13.098	96.343	1.751.984				90.874	1.119.606	1.049.600	573.948
Aankopen en verwervingen		12.916	39.809	356.019	2.160	3.700				4.791	4.631.431	4.015.700	5.793.790
Kosten primair proces		1.641.829	488.539	534.251	437.687	6.428			280.678	634.403	700.074	666.200	879.116
Draagvlak en communicatie		262.299	142.518	89.334	31.033	12.267			263.453	785.448	4.006.591	3.952.460	3.659.281
Personeelskosten	3.853	159.199							62.015		1.388.768	1.279.700	1.158.464
Kantoor- en algemene kosten											159.199	170.000	150.452
Afschrijvingen en rente											3.333.333		
Overig	1.123.459	3.840.980	1.585.261	992.702	567.223	1.774.380			606.146	1.515.516	15.339.002	11.133.660	12.215.051